

DOMOLJUB

ŠTEV. 11. MESEČNA PRILOGA »NOVICE V SLIKAH« LETO 43

V LJUBLJANI, DNE 12. MARCA 1930

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljub« v Ljubljani.

Rusija v mučeniški krivici.

Praznik sv. Jožefa dne 19. marca je določil sv. Oče za spraven dan, ko naj se moli za nesrečno, v solzah in krvi trpečo Rusijo.

V komunistični Rusiji nosi Kristus posebno težki križ po poti skozi moderni Jeruzalem. Številna je tolpa rabljev, pismarjev in farizejev, ki ga zasramujejo, bijejo in sujejo, le malo jih je, ki mu slede kot zvesti prijatelji. Pekel z vso svojo satansko silo je osredotočil svoje moči na Rusijo — morda slutiti veličasten, duhovni prerod nesrečne države v tesnejši, resnični zvezi s Kristusom, kakršne skozi vso svojo zgodovino ni imela.

Cilj ruskega satanizma je sleherni sleherni — da, tudi slehern temelj, na katerem vera stoji. Ne rušijo se samo cerkve in preganjajo duhovniki, prepovedani so prazniki, prepovedan je tudi staršem krščanski pouk za otroke, odpravljen je zakon, z odpravo nedelj in z vpeljavo stalnega delavnikarja je razbita družina, vpeljujejo se z vso silo skupne javne kuhinje, da se čim bolj zatre družinski čut, božje zapovedi se odpravljajo in nadomeščajo z baš nasprotnimi postavami, n. pr. svoje starše zaničujejo, ker so še po starem vzgojeni, lastnina je tatvina — kdor jo torej vzame, stori dobro delo, v spolnih stvareh se je treba izživeti, kakor si kdo polje itd.

Najhujši boj divja trenutno proti duhovnikom in škofom. Z odstranitvijo zadnjega duhovnika mislijo komunisti, da je veri zadnji in odločilni udarec. Dosedaj so pomorili boljševiki 31 škofov, 1560 duhovnikov in 7000 redovnih oseb, v ječah pa drže 97 škofov, 3700 duhovnikov in okrog 8000 redovnikov in redovnic.

Pri preganjanju in mučenju komunisti nič ne zaostajajo za onimi rimskimi cesarji, ki imajo še danes svojo žalostno slavo, da so znali mučiti kristjane na kar najbolj zverinski način. Profesor Megunoff piše o komunističnih grozodejstvih v Rusiji naslednje: »Duhovnikom so natikali

krone iz bodeče žice

na glavo. V Caricinu in Karnihinu so jim zažgali kosti, v Poltovi in Kremenuhuku so natikali duhovnike na kole. Samo v Poltovi, kjer je imela prvo in edino besedo neka vlačuga, so na en dan natakili na kole 18 redovnikov.

Strašna usoda je zadela nadškofa Benjamina iz Petrograda. Radi svojega svetega življenja je v celi Rusiji užival veliko spoštovanje. Čeka pa ga je poklicala pred sodišče. Predsednik ga je pozval: Obtoženec, podajte svojo poslednjo izjavo.

Tedaj se je nadškof dvignil, kakor poročajo očitvidci, brez znaka razburjenja. V dvorani je nastal globok molk. »Jaz sem zvest svojemu narodu,« je izjavil nadškof, »ljubim ga in sem ga vedno ljubil. Srečen sem, da mi je to ljubezen vračal.« Sodniki sami so bili ganjeni po tej izpovedi in radi velikega razočaranja častitljivega starčka. Predsednik sodišča ga je pozval, naj se brani. Na to je odgovoril obtoženec: »Kar se tiče mene, ne vem, kako se bo glasila sodba. Ne vem, ali bo življenje ali smrt. Toda povsem neodvisno od vaše sodbe obračam svoj pogled k nebu. Pokrižal se bom (in pri tem se pokriža) ter reče: Hvaljen bodi Bog za vse, kar pride.«

Ti preprosti stavki starega duhovnika so najvišji na vse navzoče najgloblji vtis. Ganotje je bilo tako veliko, da je moral predsednik sejo prekiniti. Črna se ni upala nadškofa obsoditi. Sklenilo se je le, da ga prepeljejo v Moskvo. V resnici pa so ga peljali vojaki izven mesta ter ga ustrelili.

Tako kot nadškofu Benjaminu se je godilo tudi mnogim drugim škofom in številnim duhovnikom. Prestati so morali najgroznejše muke. Nadškofa iz Perma so najpreje oslepili in potem

živega sežgali.

Škofa iz Belgoroga so zadušili v tekočem kleju. Nekega škofa so obesili pred oltarjem njegove cerkve. Veliko število duhovnikov so križali. V Čerdinu so nekega duhovnika do nagega slekli, ga pognali v mrzlo zimo ter ga tako dolgo polivali z vodo, da je postal

leden steber.

Grozote, ki jih uganjajo komunistični boljševiki na Ruskem, presegajo muke prvih kristjanov.

Seveda se je tudi v Rusiji izkazalo, da so mučenci najboljši pomočniki za obstoj vere. Zato so bili komunisti prisiljeni leta 1922. preganjanje navidezno ustaviti. Strašna trpinčenja duhovnikov pa s tem niso prenehala, komunisti le niso več izrekli javnih sodb. Pač pa so duhovnike zapirali brez obsodbe ter jih morili, ne da bi se mnogo o tem vedelo. Zato je usoda marsikaterega duhovnika, ki je nenadoma izginil, povsem neznana. Pač pa so komunisti medtem pridno ropali cerkve in samostane, si prilastili mnoge dragocenosti. Na ta način so dobili denar za komunistično agitacijo po vsem svetu — znano je, da so komunistični vodje po vseh državah sijajno plačani — ter za razkošno življenje, ki ga živijo mnogi boljševiški uradniki zlasti izven Rusije.

Cela Rusija je danes ena sama mučnica. Zakaj nihče ni niti en dan varen svojega življenja. Komunistična stranka, katere pristaši ne tvorijo niti dveh procentov vsega prebivalstva, strahuje vse ostale državljane. In tako morajo danes ruski kmetje, ki tvorijo hrbtenico ruske države, siloma pustiti svojo vero, svoje otroke, svoje domače ognjišče, svojo zemljo ter se z dušo in telesom zapisati antikristu, ki nosi znak srpa in kladiva. Boljševik je postrgal iz sebe zadnje ostanke krščanske omike in je postal krvoločni zver v človeški podobi.

Okrožni zdravnik

Dr. Albin Češark

ordinira na Bledu št. 40. (Grad, gostilna Soča)

Poravnajte naročnino!

Z našo UMETNO

mošovo esenco „Mostin“

si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izvrstno ostočno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 steklenice za 150 litrov Din 89,-, po pošti Din 90,-. Dobi se samo v drogeriji A. Kane, Mostin, Ljubljana in drogeriji Wolfram nasl. M. Kane, Maribor, Gosposka ulica 23.

Kamgarn za moške obleke

se dobro kupi pri

R. Miklauc »Pri škofu«, Ljubljana

Kmetska zveza je kulturna stanovska organizacija slov. kmeta!

JUBILEJ

V letu 1905, v dobi hudih narodnih hojev, je prevzel mlad ali podjeten in delaven trgovec g. Stermecki zapuščen trgovinski prostor v Celju, v katerem je več prednikov eden za drugim bankrotiralo. S solidnim delom in modernim vdstvom je dvignil g. Stermecki svojo majhno trgovinico, v kateri sta bili začetkom zaposleni samo dve osebi, vedno višje in višje, prezidaval, dozidaval, vpeljal vedno nove predmete in oddelke, tako da je nastala ena najmodernejših, z vsem komfortom urejena trgovska hiša cele Jugoslavije, ki se jih najde največ v mestih zapadnih držav.

Notranji prostori so izvršeni po načrtih, katere je naredil stavbni svetnik Keller z Dunaja že za prvo prezidavo v letu 1924, fasada in vse drugo pa je narejeno po načrtih arhitekta g. Costaperaria iz Ljubljane. Zidarska dela je izvršil stavbenik g. Gologranc. Centralno kurjavo je vpeljala v dvorišče in v vse prostore Obnova iz Ljubljane, električno dvigalo je dobavila tverka Wertheim z Dunaja, vodovodna, električna, tovarna, mizarška, kleparska, slikarska i. dr. dela so izvršili domači celjski obrtniki.

Vsi prostori trinadstropne hiše — okoli 1600 m² — so narepano polni z raznim blagom. Tu se lahko obleče od pet do glave vsaka gospa, gospod ali otrok (manufaktura, konfekcija, klobuki, čevlji, perilo), ravnotako dobi športnik vse potrebne predmete, kuharice kuhinjske potrebščine in gospodinje hoteli in razni instituti pa vso sobno in posteljno opremo. Tudi na godbenike se ni pozabilo, kajti tverka Stermecki voči vse vrste godbenih instrumentov, od ustnih harmonik, tamburic in vijolin do najtinejših gramofonov. Razen tega vodi Trgovski dom Stermecki vse vrste kozmetične, nožarske, galanterijske, torbarske in jeklene robe, otroške igrače kakor tudi ure in vse vrste zlatnine in srebrnine. Ime te tverke je danes poznano po vsej Jugoslaviji, kajti zavoji, kartoni, ceniki in vzorci se najdejo po vseh mestih in vseh dele naše države. Veletrgovina R. Stermecki obhaja letos 25 letnico svojega obstoja in lastnik g. Rudolf Stermecki pa štiridesletnico kar je stopil v trgovski stan. Končno naj se še omeni, da tverka Stermecki mnogo predmetov izdeluje sama deloma v lastni delavnici in deloma v celjski okolici, ter ima v ta namen urejeno šivalnico za konfekcijo in perilo z različnimi specialnimi stroji in daje danes že 100 ljudem krassen zaslužek.

Zelo zanimiv je moderno tiskan cenik, katerega izdaja tverka Stermecki v tako ogromni nakladi, da se porabi zanj letno že 4 vagone (40.000 kg) papirja. Ravno tako se razpošiljajo tekom vsega leta krasno izdelani vzorci v taki množini, da se mora razrezati za iste letno več tisoč metrov sukna, volnenega blaga, svile, platna in druge manufakture. Ta interesanten cenik in vrasne vzorčne knjige se pošiljajo na zahtevo vsakemu zastoj in pošlino prosto na dom.

V ruskih ječah.

Bivši belgijski poslanik Dujé (Doullet) je izdal knjigo »Moskva brez maske«, ki je vzbudila splošno pozornost. Pisatelj je bil od l. 1891. do 1926. v Rusiji, zato dobro pozna staro carsko državo in sedanjost komunistično Rusijo. Dolge mesece je sam pretrpel v ruskih ječah, zato je to, kar je zapisal, točno in zanesljivo.

Iz te knjige prinašamo nekatere kratke sestavke.

»Prvikrat sem se seznanil z rusko sodnijo na komandi G. P. U. v Moskvi (okrajšava za rusko komunistično policijo, ki ima po vsej državi svoje uslužbence in špione. Preje se je imenovala Čeka.) Načelnik me pozove, naj se čisto slečem, na kar me je naančno zaslila. O vseh mojih razmerah, o živih in mrtvih sorodnikih me je izprašal. Pisar je vse točno zabeležil. Medtem pa so člani Čeke skrbno preiskovali mojo obleko; vsak šiv so pretilali, razrezali so celo podplate na čevljih, da bi dobili kakšen izdačalski papir. Nato sem se zopet oblekel, vse stvari pa, ki so jih dobili v mojem žepu, so ležale na mizi pred načelnikom, ki jih je po vrsti pregledal. Delo so mi zanje potrdilo razen za razne papirje — potni list, fotografije, legitimacije, kar je pomenilo, da jih ne bom videl več.

Po tej predigri so me peljali v temen prostor, ki so mu ujetniki nadeli ime

pasja koč.

In to po vsej pravici. V zelo majhni sobi so ob steni napravljene lesene prične za deset ljudi. Na teh pričinah sedi okrog 30 ljudi z podvitimi nogami, drugi pa se gnetejo na tleh med temi lesenimi ležišči. Je res tako kot v prenapolnjeni pasji koči. Ta prostor ni določen samo za nove ujetnike, temveč tudi kot preiskovalni zapor. Eden takih nesrečnikov se je baš vrnil od preiskovalnega sodnika. Bil je čisto strit in imel je vse solzne oči. Ko sem ga pogledal od blizu, sem na obrazu zaznal podplutbe, povzročene po udarcih z jermenom. Še preden se je mogel kam vsteti, je omedlel in se zgrudil na tla. S težavo smo napravili prostor ter ga položili na prično. Ko se je zopet zavedel, si je v nemi jezi grizel ustnice, ni pa odgovoril na nobeno naših vprašanj, temveč je ves čas molčal. Ko sem nekaj mesecev pozneje zopet naletel nanj, mi je zaupal, da ga je preiskovalni sodnik dal preteptati, da bi mu s tem odvezal jezike. Obenem mu je pri tem zagrozil, da ne sme o tem nikomur nič povedati, sicer bo na mestu ustreljen. Po nekaterih mesecih je se temu nisem več čudil, ker je bilo to nekaj vsakdanjega. Ob tej priliki omenjam, da obupni kriki v gornjem nadstropju centralne GPU niso nikdar utihnili.

»Črni vrane«.

Ponoči so se nenadno odprla vrata »pasje koč«, pri vratih se prikaže komandant z listom v roki. Poklical je osem imen, med temi tudi moje. Pozval nas je, naj mu sledimo. Na moje vprašanje: kam, mi je kratko odgovoril: boste že videli. Nekaj članov Čeke nas je spremljalo z revolverji v rokah na dvorišče, kjer je čakal težak

govorni avto, zloglasni »črni vrane«, kot ga je krstilo ljudstvo. Kdor ga sreča na ulici, ga spreleti groza, ker opravlja isto nalogo kot nekdanj konjederčev vcz, ki je vozil žrtve pod giljotino (nož, ki je v francoski revoluciji sekal glave). V ta avto so nas porinili, zaprli vrata, straža je stopila na zadnjo stonico in že je »črni vrane« ropotal skozi ulico.

Kam? Na vse smo bili pripravljeni.

Po nekaj minutah obstane avto na nekem drugem dvorišču. Kjer so nas zopet do golega slekli in preiskavali. Potem so me prepelali v ječo Ljubljanka 14, kjer sem radi preravnjenosti moral prenočevati na tleh. Naigroznije v teh ječah je smrtna tišina, združena s popolno negotovostjo, kakšna usoda te čaka. Govoriti je najstrože prepovedano, ujetniki se morejo pogovarjati med seboj samo šepetaje. Vsakih pet do deset minut se odpro vrata in službojči član črke pogleda, kaj se v celici godi. Če čuje pogovarjanje, zakriči: Držite gobce, sicer strelam.

Če peljejo ujetnika k zaslišavanju ali kam drugam, ga pokličejo čisto tiho, da v sosedni celici nikdo ne sliši. Kam ga peljejo, tudi sam nihče ne ve. Reče se mu le »priljago« ali »brez priljage«. Molče, po prstih se hodi po dolgih hodnikih. Če ujetnik stopi preglasno, mu stražnik zagrozi s kroglo. Kadarkoli gre kaznjeneč po hodniku, pozvonijo komaj slišen zvonček; če slučajno gre nasproti drug kaznjeneč, se mora eden z obrazom obrniti trdo k zidu, da se ne moreta spoznati. Celo to sem videl, da so zagnjene vse ure, da ujetniki ne morejo vedeti, v katerem dnevnem času da so.

Po dnevi se po ječah večinoma spi. Pravo življenje se začne ponoči. Ujetnike prepelavajo vedno šele po polnoči k preiskovalnemu sodniku, da s tem pomnože njihov strah. Napeto čakajo ujetniki na svojih pričinah ter so pozorni na najmanjši šum. Tedaj se nenadoma odpro vrata v sosedni celici, sliši se tiho šepetanje in rahlo stopanje, sedaj zopet zaškrlijejo druga vrata, končno se obrne ključ v naši celici, komandant vstopi, srce se stisne v tesnobi — koga pokliče? Hvala Bogu, to pot so na vrsti ujetniki s »priljago«, srečni so, ker bodo prepelani le v drugo ječo, za nočjo se jim ni treba nič več bati.

Tudi druge pokličejo

»brez priljage«.

Ti gredo k preiskovalnemu sodniku ali pa na morišče. Nekaj ur pozneje pride komandant in vpraša po priljagi. Vsakdo ve, po čigavi — tistih, ki se ne vrnejo nikdar več. Pregleda stvari, si najboljšo izbere zase in drugo vrže nam s hudobnim nasmehom: »Vzemite. Oni tega ne bodo več rabili.«

V moji celici se je nahajal tudi neki Georgijec, ki se je udeležil 1. 1924 upora proti boljševikom. Čeka je skoro vse upornike poklala. Ta Georgijec je pa zbežal, se nekaj časa skrival, toda 1. 1925 so ga prijeli v Kijevu. Čeka ga je hotela na vsak način prisiliti, da izda imena drugih voditeljev upora. Georgijec mi je pripovedoval, kako so hoteli to doseči. »Slekli so me do nagega in me vtaknili v neko klet, katere tla so bila na pol iz desk, napol pa iz omrežja,

ki je bilo od spodaj razsvetljeno. Na omrežju je ležal mrtev, z licem obrnjen navzdol. V tilniku mu je zevala rana, povzročena od krogel. Kri je še tekla iz nje. Stražnik mi je pokazal na truplo z opombo, da imam še 24 ur premisleka. Drugo jutro so me zopet peljali pred preiskovalnega sodnika, toda imena nisem izdal. Ponovno so me vrgli v isto klet, me priklenili na steno in sicer tako, da sem lahko videl po celem hodniku. Začela se je noč groze: član črke se je z dvignjeno pištolo postavil v neko izdolino v zidu hodnika tako da je bilo v popolni temi, dočim je bil hodnik razsvetljen. Kroginkrog smrtna tišina... Nenadoma začujem na drugem koncu hodnika glasove. Pehali so nekega človeka — prav tako kakor mene prejšnjo noč — nag starac z dolgo belo brado je vstopil v klet, z grozo je pogledal na priklenjenega moža pri steni in na omrežje pri svojih nogah,

tedaj zadoni strel,

s krvjo oblit pade starac na mrežo — krogla mu je razbila glavo. Član črke je stopil iz izdoline, pogledal, če je starac mrtev ter potem meni pomenljivo pomežiknil, na kar je zopet izginil v svojo luknjo. In ponovna tišina... Tedaj zopet zaslišim korake. Še nekoga peljejo — mlada ženska, skoro še otrok... zopet isto. — Potem zopet eden in še eden in še in še.

Pri sedemnajstih strela

sem izgubil zavest. Ko sam se zopet zavedel, sem bil v sobi preiskovalnega sodnika. Kakor hitro je ta videl, da se gibljem, je stopil k meni ter mi rekel: Dam vam še štiri ure časa. Sedaj veste, kaj vas čaka. Odvedli so ga v našo celico, kjer mi je vse to pripovedoval. Štiri ure so pretekle kot bi mignil. Georgijec je postal vedno bledeši. Priznal nam je, da ne ve, če bo mogel še vzdržati. Ko so prišli rablji ponj, so mu noge odpovedale in so ga morali odvesti.

Videl ga nisem več. V februarju leta 1923 pa sem bral njegovo ime pod neko vladno odredbo, kaj naj se končno ukrene z zadnjimi voditelji georgijskega upora, ki jih je on zasledil. Torej je vendarle v zadnjem trenutku njegova vztrajnost odnehala, kot se je sam bal.

(Se bo nadaljevalo.)

Kmetje, pristopajte v Kmet. zvezo!

Lepši zobje
SARGOV

KALODONT

Zadružno predavanje.

Pretekli teden je v Ljubljani dvakrat predaval o zadružništvu ruski profesor dr. Totomianz. Danes je ta učenjak najboljši poznavalec zadružništva po vseh deželah. Hotel je poznati tudi zadružništvo našega malega slovenskega naroda. Največ radi tega je prišel v Ljubljano. Profesor Totomianz poučuje sedaj na visokih šolah v Berlinu in Pragi o zadružništvu.

Njegovi predavanji, ki jih je imel v Ljubljani, sta bili prav zanimivi. Poudarjal je tiste glavne misli o skupnosti in medsebojni ljubezni, ki jih neprestano ponavljamo tudi pri nas. Zborovalec je ponovno zatrdil, da ni zadružništva brez vere. Zakaj za skupnost je treba žrtve, je treba ljubezni do bližnjega, je treba kmetijskega stanu in kmetijskega zadružništva. Na zgledih iz naprednih dežel je pokazal, kako se je kmet dvignil potom zadružništva ne samo gospodarsko, ampak tudi kulturno. Napredovalo ni samo njegovo premoženjsko stanje ampak tudi njegova izobrazba. Totomianz sodi, da ima zadružništvo še veliko bodočnost in da bo socialno vprašanje rešeno vglavnem na podlagi zadružništva.

O varčevanju.

Na Nemškem je — kot smo že večkrat poročali, propadla preteklo leto cela vrsta zasebnih bank po raznih mestih. Ker so banke agitirale za vloge z visoko obrestno mero tudi po kmetih, je seveda tudi marsikak kmetijski človek izgubil ob teh polomih svoje težko prihranjene denarce. Kdor je gledal več na obresti kot na varnost, se je strahovito opekkel. Ob tej priliki je eden izmed voditeljev bavarskega zadružništva takole povedal vsej nemški javnosti: »Take banke, ki ne morejo za varnost vlog pokazati mnogo več kot napisno tablo, se ne smejo nikoli postavljati na isto stopnjo z denarnimi zadrugami, ki so osnovane na neomejeni zavezi. Pri zadrugah jamči neomejena zaveza, solidna uprava in stalna revizija za največjo varnost vlog.« — Nato bavarski vodja ponovno poudari, da pri zadrugah, ki so včlanjene pri njihovi zvezi, še noben vlagatelj ni izgubil nobenega pleniga, pri bankah pa se je celo leto slišalo o izgubah.

Vedno velja: Več je treba gledati na varnost kot na visoke obresti.

Mož — delavec.

Prihodnje dni slavi svojo sedemdesetletnico eden največjih prvoboriteljev za delavske pravice, mož, ki je bil tako rekoč ob zibelki slovenskega krščanskega delavskega pokreta ter ga zvesto, vdano in požrtvovalno spremljal vse svoje življenje, gosp. Jože Gostinčar.

Usoda mu je določila najtežje, lahko bi rekel najbolj nevhvalno delo — namreč sta v prvih vrstah, ob začetkih vsega delavskega in pravičnega javnega življenja.

Bil je desna roka rajnega slovenskega in jugoslovanskega Evangelista — Kreka; od njegovega prvega nastopa za dobrobit delavca ob koncu preteklega stoletja pa vse skozi preko težkih parlamentarnih borb v dunajski skupščini — gosp. Gostinčar je bil namreč tudi poslanec bivše Slovenske ljudske stranke na Dunaju, — bil je najboljši, najbolj neustrašen bорец v domačih volivnih bojih, bil je izboren delavec, praktičen v javnem delovanju za skupni narodni dobrobit; neštete organizacije, ki podpirajo danes delavstvo v svojem stremjenju, pričajo o neumornem delovanju častilivega jubilara, ki je praktično udeležil, uresničeval in izpopolnjeval zamisli velikega slovenskega ženija — Kreka.

Ena najtežjih dob, ki je stavila ogromne zahteve na delavstvo in še večje na njihove voditelje, je bila svetovna vojna.

Za časa svetovne vojne so se preizkusili vsi pravi in iskreni zastopniki ljudstva.

In kdo se ne spominja s tihim spoštovanjem velikega dela i za materialno podporo slovenskemu narodu — rajnega Kreka? — Enako zvest, vztrajen, dostikrat do smrti žrtvovanja iskren in odločen borec je bil gosp. Gostinčar.

Ljubljansko delavstvo in še mnogi drugi znajo ceniti njegovo požrtvovalnost.

In v težkih poveljnih razmerah, ko se je pričela konsolidirati naša država, za katero se je gosp. jubilar že na Dunaju z vsemi močmi in z vsem idealizmom trudil, — bil je med poslanci, ki so podpisali majniško deklaracijo 1917. — je bil on, znan socialni delavec in vreden neposreden vršilec oporoke velikega Kreka, sprejel nase čast, ki je pa pomenila najtežje breme — prevzel je namreč v neovosnovani državi ministristvo za socialno politiko; on

je tisti, ki je položil temelje vsej današnji socialni politiki v Jugoslaviji.

In je s tem storil — po svojem previdnem, a vendar odločno delavskemu stališču, da je na vse naše socialno skrbstvo usmerjeno v napredno in pravično stran.

Zadnja leta se je — sicer še čil in mlad na duhu in telesu — umaknil iz burnega javnega življenja; vendar še vedno čuti, živi in zre na vse javno življenje — delavsko, pravično.

Sivega jubilara naj ohrani Bog še mnogo let!

Dom za služkinje.

V Ljubljani se je osnovala zadruga Služkinjski dom, ki je pri proučevanju živih potreb služkinjskega stanu, v katerem so zastopane predvsem deželanke, nujno osvojila načrt, da si sezida lastni služkinjski dom. Zakaj smo se odločili za to namero? Beda med služkinjami je že na višku. Stare in onemogle niso več za delo, če pa bi za silo še bile, jih izpodrivajo in hladno odslavljajo. Srednji stanovi se branijo tudi mladih, ker dohodki srednjega stanu ne zmorejo več vsote, s katero bi se vzdrževale služkinje. Da je beda tudi na deželi, smo uverjeni in se zato ne čudimo, če v mesto, ki vendar narašča, silijo deželanke. Dotok je nemogoče preprečiti, odpraviti se pa da vsaj delno beda zastarelih in onemoglih, pomagati je mogoče brezposelnim in dela iskajočim. Kako?

To smo preizkusili v zasilnem Marijinem domu v Ljubljani. V šestih mesecih smo nudili 251 dekletom prenočišče, in sicer 7589 krat nudili posredovanje za službo, v zadnjem času nudimo brezposelnim, in sicer v lastni kuhinji tudi ceneno, toda izdatno hrano, kosilo za 3 Din, večerjo za 2 Din. Tako poimuje in tako vrši poslanstvo krščanske ljubezni že zasilni služkinjski dom v najetih prostorih Marijinega doma. Koliko deklet bi se bilo že izgubilo in se telesno in duševno skvarilo, če bi ne našla v domu zatočišča in opore! Prostor so pa zdaleka premajhni in v teh majhnih prostorih ne zmoremo vseh nalog, ki smo si jih naložili in jih narekujejo potrebe služkinj. Treba je večjega doma. Kupili smo potrebno zemljišče, ki je sicer še obremenjeno, imamo že načrte. Z božjo pomočjo

Prava kolinska cikorka

in s pomočjo vse slovenske javnosti, kateri mora biti zdravje njenih hčera služkinj prav posebno na srcu, upamo, da bo služkinjski dom, imenovan Marijin dom, končno le stal in pričal o krščanski ljubezni Slovencev še poznim poznim redovom. Obrnili smo se na najvišje državne funkcionarje, na denarne zavode in na občine za pomoč, obračamo se pa še posebno na Vas, čitatelje in pobornike za krščanske ustanove, da v čast Marije in v blagor vaših hčera prispevate kar največ, da bodo služkinje, kri vaše in naše krvi, našle v domu res uteho, podpore, opore, nasveta in da bodo obvarovane pred telesnim in duševnim propadom. Za žrtve, ki jih boste žrtvovali za novi Marijin dom, vas bo poplačala Marija pomočnica, naša in vaša zaščitnica in deležni boste številnih duhovnih dobrot 300 svetih maš, ki bodo v ta namen darovane v ljubljanskih cerkvah. — Darovi naj se pošiljajo na naslov: Dr. Lambert Ehrlich, profesor bogoslovne fakultete v Ljubljani, Semeniška ul. 2.

NAZNANILA.

Borovnica. Prosvetno društvo vprižori v nedeljo 16. marca ob 3 igro »Za ljubezen v smrt«. Vabljeni!

Črnuče. Prosvetno društvo vprižori v nedeljo, dne 16. marca ob 3 popoldne in ob pol 8 zvečer dramo »Stilmondski župan«. Vljudno vabimo!

Rečica v Savinjski dolini. V ponedeljek, dne 17. marea 1930, se bo vršil v Rečici ob Savinji velik kramarski in živinski sejm. Kupci in prodalci ste vljudno vabljeni. — Županstvo Rečica ob Savinji.

Iz Dobrove pri Ljubljani. Porčil se je Jakob Perme, posestnik na Suji z Mici Bizjak, posestnikovo hčerko. Želimo mnogo sreče!

Izdal ga je. Mihec: »Kaj stori tvoj oče, ako kateri njegovih konjev zbolijo?« — Tonek: »Resno ali lahko?« — Mihec: »Resno. Zakaj pa vprašaš?« — Tonek: »Če lahko zbolijo, mu da zdravilo, če pa nevarno, ga proda...«

Lovec: »Moja puška je počila in pred menoj je ležal lev mrtev.« — Dobernik: »Koliko časa pa je že ležal mrtev?«

Pletilje

— samo dobro izvežbane — dobe delo na dom pri »Pletilski zadrugi« na Breznici, Gorenjsko.

Do daljšem zadržavanju v naravi za časa dežja, snega itd.

Sloan-ov Liniment
odstranjuje bolečine!

Po težkem delu ali po zadržavanju v naravi za časa dežja in drugih padavin je Sloan-ov Liniment (mast) zelo dobro sredstvo za bolečine mišice in skrčene sklepe.

Ni potrebno drgniti kajti mast gre sama v kožo, blaži bolečine skrčenih sklepov, bolnih mišic in živcev. Hladi pri vnetju in odstranjuje vsako sled ključanja in bolečin.

Rabite Sloan-ovo mast proti revmatizmu, liliisu, bolečinam v križu, boleznim v bokih, bolečinam distorzije in kontuzije in proti vsem boleznim mišic.

Generalno zastopstvo MIŠKOVIČ in COMP.
Beograd, Sarajevska 70.

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah!

KAJ JE NOVEGA

V najkrajšem času bomo prisiljeni ustati list listim, kateri še niso poravnali naročnine. Prosimo, da to store čimprej, da ne bo nepotrebnega dela, pisarjenja in zamer.

d Redna služba božja na Šmarni gori se prične v nedeljo 16. marca. Do poznega jeseni bo tu vsako nedeljo in praznik sv. marta ob 10; samo v slučajih prav slabega vremena je ne bo.

d Ameriški Slovenci nas obiščejo. Letos priredi Slovenska katoliška jednota, znana organizacija naših ameriških rojakov, večji izlet po Jugoslaviji. Izlet se bo razdelil na sedem skupin ter pride v Ljubljano prva 26. junija, druga 5. julija, tretja 7. julija, četrta 9. julija, peta 15. julija, šesta 17. julija in končno sedma skupina 19. julija. V Ljubljani se vse skupine sestanejo in prirede 27. julija ameriški dan. Nato se bo nadaljeval izlet po Jadranski obali skozi Bosno, v Belgrad, Subotico in v Zagreb. Vsa mesta se že pripravljajo na sprejem.

d Na pustno nedeljo je bilo v Trbovljah hkrati dvanajst porok.

d Avtobusni promet med Bohinjsko Bistrico in Radovljico se je zopet otvoril 10. marca. Vozil bo štirikrat tedensko: v ponedeljek, sredo, petek in soboto. Odhaja iz Boh. Bistrice ob pol osmih in ima v Lesah zvezo z Ljubljanskim in jeseniškim vlakom.

d Jetika pomori v Sloveniji vsako leto 2800 ljudi in to večinoma mladih. 50.000 Slovencev pa je vsako leto ogroženih po tej neusmiljeni morilki. Da se organizira čisto urejen in smotren boj proti jetiki, se je v Ljubljani osnovala Protituberkulozna liga, ki pozivlja tako posameznike kakor tudi društva, da se včlanijo. Predsednik lige je dr. Bohinjec, ravnatelj Okrožnega urada, podpredsednik g. Valerijan Učak, prior reda križarjev.

d V cerkvi naj vino molči! Nedolgo tega kar so na praznik popoldne prišli z drugimi vred v cerkev tudi štirje fantje, ki so se usidrali na stopnjicah, ki vodijo na kor. To je bilo nekje na Dolenjskem (radovedneži naj vprašajo urednika!). — Med petimi litanijami pa se oglase — seveda z nekim čudnim petjem, ki bi se pravilneje imenovalo kvanta in gobezdanje — tako na glas in čedalje bolj, da sta morala duhovnik in organist odnehati. Vслед tega »lepega« nastopa so bili povabljeni vsi štirje »pevci« k oblasti, kjer je dobil klovodja 24 dni, ostali trije pa po osem dni. Pa so bili sojeni milo!

d Naša Bela krajina. Starši šoloobiskujočih otrok v Metliki se zavzemajo za to, da bi bili otroci na semenjdan oproščeni pouka. — 42 prosilcev se je javilo za razpisano uradniško mesto pri »Prvi dolenjski posojilnici« v Metliki.

d Odposlanstvo za prireditve gozdarsko-lovske razstave v Ljubljani se je mudilo nedavno v Belgradu. Kakor drugi, je odposlanstvo prijazno sprejel tudi mini-

ster dr. Korošec. Je prevzel poklonjeno mu častno predsedstvo nad razstavo in obljubil vsestransko podporo.

d Pri svečanostih osemdesetletnice predsednika čehoslovaške republike Tomaža Masaryka je sodelovalo posebno odposlanstvo naše kraljevine in sicer minister za pravosodje Srškić, general Vojislav Savić in Milan Marjanović, predstojnik osrednjega časopisnega urada pri predsedstvu vlade.

d Spet polom denarnega zavoda. V Samoboru na Hrvaškem je prišlo do poloma pri delniški družbi z naslovom Pučka Štedion. Vlgatelji bodo izgubili od dveh milijonov dinarjev. Ta zavod ni bil zadruga, ampak delniška družba. Lastniki delnic ne porokujejo s svojim premoženjem za ta zavod. Polom je baje zakrivil po poročilih listov direktor. Ljudje le premalo gledajo, kje je denar res varen, ampak raje vprašujejo po visokih obrestih. Poudarimo, da pri naših kmetskih posojilnicah, ki so z neomejeno zavezo, vsak član z vsem svojim premoženjem porokuje za vloge. V takih zavodih z neomejeno zavezo je torej denar res popolnoma varen. Tudi ne odloča o denarju kak posamezen direktor, ampak vsi možje, ki so v načelnstvu, in sicer v skupnih sejah.

d Veliko ladjedelnice, v Belgradu pa tovarno orožja, streliva in strojev, bo zgradila češka tvrdka Škoda. Oba obrata bo denarno podprla tudi naša vlada.

Ni pravično, če kdo prejema Domoljuba in ga ne plača. Kdor kaj jemlje, je v vesti dolžan poravnati. Tudi lastništvo lista mora sproti poravnati svoje račune v tiskarni in redno plačevati svoje uradnišvo. Prosimo zamudnike, naj ne čakajo.

d Ljubljana ima 139 milijonov dolgov, vse njeno premoženje je vredno nad 300 milijonov dinarjev. Obrtnikov je v Ljubljani 1811 (l. 1914. pa 1190), gostiln je 202. Po vojni je nastalo v Ljubljani 13 novih tovarn. Elektrarna ima priključenih 35.914 žarnic in 1110 motorjev.

d Izguba pri obdelovanju vinogradov znaša pri srednje dobri letini na vsak hektoliter 200—250 Din. Tako so ugotovili na zadnjem vinarskem kongresu v Belgradu, o čemer bomo prinesli še podrobno poročilo.

d Muslimanke smejo poročati samo muslimane. Lani so se 4 muslimanske Sarajevčanke poročile s kristjani. Poroke so se vršile v cerkvah (najbrže je ošlo to v pravoslavni cerkvi), ne pa tudi pred muslimanskim šerijatskim sodiščem. Zato je muslimanska verska oblast izdala odločbo, da ti zakoni za muslimanke niso veljavni, ker niso bili sklenjeni po načelih muslimanske vere. Tako je sklepanje, mešanih zakonov v resnici v spotiko ne le katoliškim kristjanom, ampak tudi muslimanom.

d Posojilo v znesku 36 milijonov Din se najela Vrbaska banovina pri Državni

Dvojno zimsko veselje

daje ličnost lepe in pedantno čiste volnene obleke. Ako se ne pere kakor je treba, se stisne in daje utis stare ponošene obleke. V mlačni raztopini Schichtovega Radiona se stvari nalahko očistijo in ostanejo mehke in lahke ter varujejo svojo prvotno barvo in sveži ton. Celi ta posel se opravlja hitro in brez truda, ako se uporablja

hipotekarni banki. Trideset milijonov hočejo porabiti za zgradbe banske uprav, 6 milijonov pa za zgradbo uradniških stanovanj.

d Avtomobilni promet med Splitom in Mostarom hoče vpeljati neko dalmatinsko avtomobilno podjetje.

d 10.006 km železnice obratuje sedaj v Jugoslaviji.

d Stalno naraščanje tujkega prometa. Turistični promet Jugoslavije izkazuje v letu 1924 155.000 inozemskih obiskovalcev, leta 1925 188.000, 1926 200.000, 1927 228.000, 1928 328.000, 1929 350.000.

d 25 letnice plodonosnega delovanja praznuje te dni znana tvrdka Rudolf Stermecki v Celju.

d Zrakoplovne zveze v Jugoslaviji bodo letos razširjene. S 15. marcem se prične zrakoplovni promet v raznih smereh. Razen že več let obstoječe zveze Zagreb—Belgrad—Skoplje, se bo otvorila tudi zrakoplovna črta Zagreb—Gradec—Dunaj—Praga. Do jeseni bodo imenovano zračno črto podaljšali še do Sušaka, kjer že vrše vsa potrebna predela. Vzdolž hrvatske obale bodo redno pluli hidroplani. V Zagrebu hočejo napraviti novo moderno pristajališče za aeroplane.

d Štirje kitajski zdravniki pridejo v marcu v Zagreb, kjer bodo ostali tri tedne,

Ce nimaš položnice, da bi plačal Domoljuba, jo dobiš na pošti ter napišeš nanjo številko 10.652, in sicer na treh mestih, kakor je zaznamovano.

da prouče razne zdravstvene naprave. X nam jih je poslala kitajska zdravstvena oblast na priporočilo Lige društva narodov, kar je za ugled naše države in naših zdravstvenih naprav zelo pomembno.

d 60 ur je neprenehoma igral na tamburico brivski pomočnik Milan Matejić v Zagrebu. Tudi rekord.

d Konferenca o stanju poljedelstva. Dne 6. marca se je vršila v Zagrebu konferenca med poljedelskim ministrom dr. Frangešem in uradniki poljedelskega od dela banske uprave. Podano je bilo poročilo o stanju poljedelstva v Savski banovini ter se je v zvezi s tem razpravljalo o nadaljnjem delovanju.

d Mladinski dom salezijancev v Zagrebu je pod streho, ni pa še izgrajen. V cerkvi se nahaja kapelica tako, da se že lahko vrši v njej služba božja. Dom in cerkev sta vsa zgrajena iz hvarskega belega kamna in dela zgradba veličasten vtis, ki se bo pokazal v vsem svojem sijaju, ko bo stavba popolnoma izdelana. Dom bo posvečen vzgoji moške mladine, ki se hoče posvetiti raznim obrtnim.

d Na Jesenicah bo na praznik sv. Jožefa v društvenem domu protestno zborovanje proti nasilju, ki ga izvajajo boljševiki v Rusiji.

d Šest mesecev ne bo smel v gostilno. V Zagrebu je bila 5. marca prvič izrečena obsodba pijanosti po novem kazenskem zakonu. Neki mizarški pomočnik iz Srbije je v pijanosti razžalil stražnika. Pomočnik je dobil dva meseca zapora in 6 mesecev ne bo smel v gostilno ali v kak drug javni lokal.

d Novo gledališko poslepje hoče sezidati mestna uprava v Novem Sadu.

d Zlato žilo je menda našel Stjepan Sekulić iz Našice in sicer nekje v Bosni, noče pa povedati, na katerem mestu.

d Novi zločin komitašev. Dne 3. marca, ko je bilo največ ljudi na ulici, so neznanec vrgli skozi okno hotela "National" v Piroto bombo in nato še dve drugi bombi na ulico pred hotelom, kjer so je spržalo mnogo meščanstva. V hotelu je bilo ranjenih 9, na šetališču pa 16 oseb. Ranjence so pripeljali v bolnišnico. Vlado Mitić, ključavničar iz Pirota, je že podlegel ranam. Napadatelci so pobegnili preko bolgarske meje. Na predlog jugoslovanske vlade bo mešana jugoslovansko-bolgarska komisija vso zadevo natančno preiskala. Bolgarska vlada je to pot pokazala izredno pripravljenost, da se krivci izsledijo ter tako utrdi medsebojno prijateljstvo.

d 40 parov je bilo poročenih v letošnjem predpustnem času v črensovski fazi v Slovenski krajini.

d Mestna trošarina na vino znaša v Zagrebu 1,50 Din na liter, banovinski davek 1 Din, državni davek tudi 1 Din, tako da se bo skupno plačalo na 1 l vina 3,50 Din trošarine.

d 134 delavcem je odpovedala službo papirnica v Vevčah. Naj bi se odpovedi čimprej preklicala.

d Srečo je imel tambur v Subotici namješčenega pešpolka Jovo Desković. Te dni je bil nenadoma izginil iz vojašnice in ko se je po preteku več ur vrnil, je moral seveda k zagovoru. Poveljniku je povedal:

»V razredni loteriji sem zadel 50.000 Din in od samega veselja sem pozabil prositi za dopust. Denar sem naložil pri banki kot doto za mojo sestro, ki ji je sedaj 8 let.«

»Naj bo,« je rekel g. komandant, »a ko v bodoče v loteriji zopet zadeneš, pa le prosí za dopust, sicer boš strogo kaznovan.«

d Z umetno ribjo rejo bodo pričeli v Dalmaciji v jezeru Vrdna. Donesek reje ob polnem obratu cenijo na letno tri milijone dinarjev.

„Kres“,

mesečni za slov. fante prične izhajati že

15. marca.

Vsebinsko bo zelo bogat in zanimiv, pisal bo o vsem, kar mora pošten slovenski fant vedeti: o našem zasebnem in javnem življenju, o velikih dogodkih doma in v širokem svetu, o zdravju in boleznih, o novih iznajdbah, o njivi in vrtu, v zdravem stanovanju, iz naše zgodovine, o telovadbi in sportu itd., itd.

Še danes nam sporoči svoj naslov, da boš

dobil že prvo številko lista na ogled. Uprava »Kresa«, Ljubljana, Ljudski dom.

d Vredni bratje ruskih komunistov so tudi tovariši v Nemčiji. V Berlinu so bile te dni razstavljene na neki komunistični razstavi tri slike, ki so vzbudile splošen odpor in ogorčenje poštene javnosti. Na prvi sliki je papež Pij XI., ki drži v roki revolver in vpije: »Rešite krščansko omiko pred hudicem in boljševizmom.« Druga slika kaže nekega župnika, ko razlaga krščanski nauk množici poslušalcev s kozlovskimi glavami. Na tretji sliki pa je naslikal slikar Gross Križanega s čelado na glavi in z masko proti plinu. Policija je slike zaplenila. — Pred 6. januarjem 1929 smo tudi pri nas bili priča podobnih sramotnih.

d V Ljubljani je umrl klerik družbe Jezusove gosp. Anton Demšar. Svetila mu večina luči!

d V Veliki Stari vasi pri Grosupljem je umrl g. Franc Drobnič, lesni trgovec in posestnik, bivši večletni župan, oče znanega ljubljanskega zdravnika dr. Drobniča. Naj počiva v miru zgleden krščanski mož!

d Štiri kmetije žrtve požara. Požar, ki je izbruhnil minule dni v občini Hriboše pri Ptuj je popolnoma uničil štiri družine. Prizadeti so posestniki Jurij Gorčenko, Anton Glodež, Franc Kacijan in vdova Brodnjak.

d Gradni požar. Te dni je pričelo goriti v takozvanem ravbarskem gradu, četrte ure od gradu Ponoviče pri Litiji. Upravitelj banskega veleposessiva g. Rapelj je takoj pozval sosede in poljske delavce, ki so v najkrajšem času pogasili gozdni požar, ki ga je najbrže zanelila lokomotiva osebnega vlaka. Škoda ni prevelika, ker je tu že večkrat požar uničil gozdne nasade in tod raste povečini samo grmovje.

d Ko sta delala v jarku na Selu pri Ljubljani, se je utrgala plast zemlje in je zasula 19 letnega delavca Petra Poljaka in 45 letnega Janeza Nagliča. Prvi mrtav, drugi težko poškodovan.

d S kolesa je padel pomočnik pri solnem slikarju Valentiču Travizanu Maks iz Novega mesta, ko se je vračal domov z letla v Toplicah. V bolnici usmiljenih bratov v Kandiji je podlegel težki poškodbi.

d Modras na zimskem solneu. Dne 4. t. m. na pustni torek je našel Franc Cankar v Selu nad Polhovim gradcem 92 cm dolgega modrasa, ki se je grel na solneu. Letošnja zima je res čudna, da so kače že tako zgodaj na solneu. Sedaj bodo pa morale zopet v svoje brloge, ker jih sneg zopet zapada.

d Strašna povodenj je te dni kraljevala zlasti v dolini Tarn in Garonne. Voda je dosegala pri nekih hišah drugo nadstropje. 30.000 ljudi je brez strehe, zakaj več kot 500 hiš je popolnoma porušeni, mnoge pa poškodovane. Točno število človeških žrtev še ni znano. Uradno poročilo navaja več sto mrtvih, mogoče pa je, da je zahtevala povodenj celo več tisoč človeških žrtev. Vojno ministrstvo je odredilo mobilizacijo vseh tehničnih čet. Angleški kralj je poslal francoskemu predsedniku sožalno brzojavko.

d Popravljen sramota. Piše se nam od Črnege vrha: Ker so se fantje iz dveh bližnjih vasi postavili zaradi svojega dobrega imena v bran, moramo popraviti kar smo zagrešili zoper njihovo dobro ime. Res je, kakor pravijo fantje, da so prišli šele okoli 6 zvečer v gostilno in da takrat ni bilo službe božje, toda stari ženski se ne sme zameriti, če se ravno za svoj god malo pomudi v gostilni. S tem, da se je pisalo o sramoti fantov, še ni rečeno, da so s tem prizadeti vsi fantje iz teh dveh vasi. Pri tem je bil baje največ kriv samo eden, drugim pa naj ostane še vsa čast. Vendar so toliko prizadeti vsi fantje, ki so bili prisotni v gostilni, ker bi ga bili lahko malo pomirili. Počenka Polonce ni bila ravno hudo prizadeta, ker jo je do časa shranila v žep. Res je tudi to, da je bilo tudi nekaj drugih ljudi v gostilni, toda proti tolikemu številu fantov se niso mogli postaviti, ker so bili v znatno manjšem številu.

d Skril se je v svinjak in začel kaditi. Iz Subotice poročajo, da je 4. t. m. v nekem svinjaku začelo goriti. Ker se je ogenj razširil, so prihiteli na pomoč gasilci. Ko je bil ogenj pogašen, so gasilci opazili v svinjaku obleko in čevlje mladega dečka, ki je notri zgorel. Fante se je pisal Franc Rožnik ter je svoji materi ušel od doma in se šel potepat. Skril se je v svinjak, kjer je začel kaditi cigarete. Pri tem je zažgal slamo, ki se je vnela tako hitro in s tako silo, da se fant ni mogel več rešiti. Prasiči pa so pravočasno pobegnili. Ko je mati izvedela, kaj je z njenim sinom, je omedlela in se zgrudila na tla. Revice so prepeljali v bolnišnico, ostanke njenega nesrečnega sina pa v mrtvašnico.

d Tri leta težko ječe je dobil bivši ravnatelj belgrajske gostilničarske banke dr. Milan Simić. Poneverba.

d Skrivnosten umor. Na starem šetališču pri Rožnikom v Ljubljani so v nede

Ijo našli umorjenega 25 letnega lepo oblečenega fanta. Pri njem so našli listino s 500 din, dokaz, da ni bil žrtev roparskega napada. Ne ve se še, kdo je umorjenec.

d Poneverba na zagrebški carinarnici. Te dni je odposlanec finančnega ministrstva pregledal blagajno glavne carinarnice v Zagrebu in ugotovil primanjkljaj v znesku 4.880.000 Din. Policija je zaprla glavnega blagajnika Vladimirja Vrer'ca.

d Lep sin. Splitska policija je zaprla sina nekega zagrebškega draguljarja, ki je v družbi z neko žensko odnesel svojemu očetu 5000 Din v gotovini in 100.000 Din v draguljih.

d Mnogo lepih deklet in žena pada v oči tujemu potniku v naši deželi. Ni li naša dolžnost, da to prirodno lepoto našega naroda negujemo in ohranimo — mesto da jo vporabo škodljivih sredstev za vedno uničimo? Zato bi morali uporabljati že davno preizkušene in resnično neškodljive Elsa-preparate za lepoto: Elsa-Creme-pomado, Elsa-pomado za rast las, Elsa-mila zdravja in lepote, Elsa-Shampoo, Elsadont-pasto za zobe in Elsa-Sachet. Zahtevajte radi ohranitve Vaše lepote povsod prave Elsa-preparate! Po pošti iz lekarne Feller, Stubica Donja, Elsatrg 16.

d Gospa, najlažje prištedite na denarju in perilu, ako perete s praviim terpentinovim milom Gazela. Pričnite s štednjo takoj, ne bo Vam žal.

d Pri toščici, protinu in sladkosečnosti izboljša naravna »Franz-Josef« grenčica delovanje želodca in črev in vztrajno pospešuje prebavo. Raziskovalci na polju zdravilstva o prebavilih zagotavljajo, da so dosegli s »Franz-Josef« vodo sijajne uspehe. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Car in knez. — Car Nikolaj I. je imel za generalnega pobočnika kneza Nariškina, katerega je moral pogosto opominjati, naj manj pije. Nekega zimskega jutra je šel car preko Nevškega prospekta, ko je stopil pravkar knez Nariškin iz neke restavracije vinjen in opotekajoč se. — »Kaj bi ti storil na mojem me tu? ga je car nagovoril žalosten. — »Vaše Veličanstvo, je odgovoril knez Nariškin, jaz bi s tako svinjo sploh ne govoril.

Zasluzeno odlikovanje. (Sednjo pri Kranju.)

V nedeljo, dne 16. marca 1930, ob treh popoldne bo v Ljudskem domu prisrčno slavlje. Prosvetno društvo bo g. konzistorialnemu svetniku in zlatomašniku Blažju Grča slovesno izročilo diplomo, s katero imenuje g. svetnika za svojega častnega člana. Slavnostni govor bo imel g. škofjski tajnik Jagodič Jožef, velik častilec in občudovalec g. svetnika. Slovesnost bo še toliko lepša, ker obenem priredi naš tamburaški zbor slavnostno akademijo. Na sporedu je tamburanje pod vodstvom g. akademika Jagodica Antona. Kvartet akademikov bo zaspel več mičnih narodnih in umetnih pesmi. Za sklep pa se bo igrala krasna in ganljiva žaloigra v 5. dej. »Živa pokopana«. Vsi, ki ljubite g. zlatomašnika, ki občudujete njegovo veliko ljubezen in požrtvovalnost za cerkev in prosveto, ga pridite počastiti ob njegovem odlikovanju! Udeležite se njegove slavnosti!

Predpust brez poroke. (Berniki.)

Predpust je minul. Porokam Vam, da pri nas ni bil nič kaj živahen, ker poroke ni bilo v celni vasi prav nobene, čeprav štejeemo 34 števil. Zato so domači fantje pustni dan praznovali s tem, da so vlačili po vasi ploho. Konje so imeli domače in prav preproste, nameraj kar solarje, ki so prav pridno peljali. — Z velikim veseljem smo sprejeli novega gospoda dušnega pastirja. Dekleta so prav pridno in lepo okrasile župnišče, pa tudi fantje so jim pomagali. Tudi pevski zbor je prisostvoval temu veselemu dogodka. Zapel je par lepih slovenskih pesmi. Zahvaliti se moramo posebno gđ. N. Zmralčkar, ki toliko žrtvuje, da bi se pevski zbor še zboljšal. Novemu gospodu pa želimo vsi mnogo sreče in blagoslova.

Prosvetno delo. (Črnuče.)

Vse prireditve v letošnji sezoni — le puzne nedelje — menda: občinstvo ni prav razumelo — so s sijajnim obiskom pokazale popoln uspeh. Krivopriščni: Materina srce, Utopljenca so igre, ki že nekaj zahtevajo od igralcev. Sedaj se menda pripravljajo za prelepo dramo »Stilmonski župan«, s katero namenjajo že 16. marca stopiti pred občinstvo. Gotovo bo tudi ta predstava s najboljšimi igralci v glavnih vlogah popolnoma uspešna. Razen teh iger je bil uspeh akademije ob priliki 20 letnice, prav tako Silvestrovec in Miklavževga večera s prav pestrim sporedom kar najboljši.

Poživitev verskega življenja in drugo. (Škofja Loka.)

Leta 1926. se je naše Kat. prosv. društvo v celoti posvetilo presv. Srcu Jezusovemu. Letos

bomo na praznik sv. Jožefa to posvetitev obnovili. Po skupni društveni maši, ki bo ob 8 v farni cerkvi, se zberemo v društveni dvorani, kjer bo gospod župnik izvršil obred posvetitve. Ker bomo z obnovitvijo posvetitve združili tudi protest proti preganjanju kristjanov v Rusiji, bo spored daljši — govor in pevske točke — in zato vabimo vse, ki jim je na srcu procvit katoličanstva, na to našo versko prireditev.

Tombola, ki jo vsako leto priredi naše društvo, bo tudi letos na Jožefovo ob 4 popoldne nudila lovcem za srečo bogate dobitke! Tablice se po trgovinah v predprodaji, dobili jih boste pa tudi še pred tombolo v društvenem domu. Vabimo!

Kristusovo trpljenje bomo nudili v filmu v nedeljo, 23. marca in na praznik Marijinega Označenja, 25. marca 1930, ob 4 in 8. Poleg tega bo še posebna predstava za otroke v ponedeljek, 24. marca 1930 ob 4 popoldne. Oglejte si vsi ta krasni film, ki predstavlja dogodke, katerih se prav sedaj v postnem času spominjamo iz življenja in trpljenja našega Odraselnika. Rezervirajte že sedaj vstopnice v trgovini Debeljak! Okoličani, za vas so zlasti pripravne popoldanske predstave! Pridite!

Dobra vinska kapljica. (Št. Jernej na Dolenjskem.)

Za »Domoljuba« smo ob Novem letu razvili precejšnjo agitacijo. In uspeh je razveseljiv. Čez 400 izvodov ga prihaja v faro in povsod so z njim zadovoljni. Še marsikdo bi ga naročil, pa ni denarja, včasih se za sol ne. Ko bi mogli prodati to božjo vinsko kapljico, bi že še kako šlo. Čudno: tako dobre kvalitete ni bilo že kakih 10 let, pa vključ temu ne gre v promet. Po gostinah se toči vino po 10—14 Din. vinogradniki pa še po 6 Din ne morejo prodati. Kdor želi kupiti po ceni dobro vino, naj se informira pri Kozumnem društvu v Št. Jerneju, kjer bo dobil vse potrebne informacije. — Prosvetno društvo v Št. Jerneju je ta predpust vprizorilo igro: »Vaški lopovi, kino-odsek pa kulturni film: »Raj Evrope«. Za post pa bomo skušali dobiti film: »Kristusovo trpljenje«. Ker je Orehovica od fare oddaljena skoro eno uro in kažejo fantje in dekleta veselje do društvenega življenja, se je tudi v Orehovi ustanovilo Prosvetno društvo, h kateremu je pristopilo 35 članov.

Skrbna mati umrla.

(Sv. Križ pri Kostanjevici.)

Vsaka dobra mati zasluži spomenik. Zaslužila ga je brez dvoma tudi Brančeva mati z Vinega vrha, ki smo jo pokopali na pepelnico. Večje število otrok je spravila na noge in jih dobro vzgojila, tako da so danes njeni otroci skrbne matere in očete. Naj omenimo iz vzgojne skrivnosti rajne matere le to, da je znala svojim otrokom vcepiti dejansko ljubezen do bližnjega. Prav tega je dandanes tako zelo potreben cel svet. Naj torej dobri materi obilo poplača neskončno dobrotljivi Bog!

Zalostna obletnica.

(Smarješke toplice.)

Vsemogočni Bog je poklical k sebi naš ob letu poroke Marijo Rajer. Bila je v življenju vzorno dekle in potem skrbna žena. Podlagla je težki bolezni, katero je prav junško in potrpeljivo prenašala; bila je vedno vdana v voljo božjo, tudi ko je zvedela, da bo morala za vedno zapustiti svoje-ga moža in en mesec starega sinčka ter staro mater. Pokoj njuni duši!

Konec zimskih sol.

(Cerklje ob Krki.)

Dve šoli za odrasle smo imeli to zimo. Obsta bili prav dobro obiskani. Veseli nas, da je kmečki človek prišel do spoznanja, da treba tudi njemu šole, če noče valed neznanja propasti. Na Češkem in na Nemškem — pravijo — se kmetu godi bolje kot pri nas. Res je to! Res je pa tudi, da češki in nemški kmet ne dovršiti samo osnovne šole, kot je to pri nas, ampak vsak kmečki fant na Češkem in prav tako v Nemčiji mora po končani osnovni šoli hoditi še v kmetsko-nadaljevalno šolo par let. Pri nas znenkrat ni še zakona, ki bi silil hoditi v kmetsko-nadaljevalno šolo, a prav gotovo

AVISO

našim odjemalcem!

Od 15. marca pa do Velike noči

se prične zopet prodaja najnovejših lepih spomladanskih vrst čevljev, ki povzdignejo **ELEGANCO**

Po tovarniški ceni
čevlje znamke **STANDARD**

Pred odložitvi o nakupu ogledajte si našo veliko izbero vsa ovrstnih ČEVLJEV. Cene priobčimo v prihodnji številki tega lista.

DETAJLNA PRODAJA ČEVLJEV

tov. Carl Pollak d. d.

LJUBLJANA -- DUNAJSKA CESTA štev. 23

na dvorišču

PO SVETU

Čehoslovaška.

s 80 letnica predsednika republike Masaryka dne 7. marca se je praznovala z največjimi slovesnostmi v Pragi in v vsej Čehoslovaški. Parlament je sprejel poseben zakon o zaslugah Masarykovih in mu dal kot narodni dar nad 80 milijonov Din, katere pa hoče Masaryk obrniti največ v dobrodelne namene. Ne sklada se vse s krščanskimi načeli, kar je napisal in učil Masaryk, zlasti v prejšnjih letih svojega življenja, vendar nam je v marsičem lep zgled. Krasne besede je govoril te dni otrokom, ki so mu prišli čestitati k osemdesetletnici. Rekel jim je: »Ne bodite bojazljivi, temveč pogumni! Zanesite se na Boga, na dobre ljudi in na same sebe! ... Znamenje križa nas drži vse in veže vse narode v človeško celoto.«

Španija.

s Republikansko gibanje. Pod tem naslovom prinaša v Osjeku izhajajoča »Christ. Volkszeitung« z dne 6. marca sledeče: Kakor poročajo iz Madrida, je govoril te dni bivši ministrski predsednik Sanchez Guera svoj že davno napovedani govor pred tisoči poslušalci. Navzoči so bili številni poslanci in senatorji raznih političnih strank.

bi bil tak zakon dober in potreben ter koristen. Če imajo v Nemčiji 220.000 kmetsko-nadaljevalnih šol, av naših dravski banovini jih je pa tačas le 57 in še te obiskuje le kdor hoče, moramo reči, da smo revni. Ker smo revni na šolah, je revno tudi znanje našega kmeta in če je revno znanje, je tudi kasa revna.

Belokranjski kotiček.

Ognjena svatba.

Dne 2. marca zvečer smo opazili, da gori nad Suhorjem gospodari ogenj. Velik sij je obiral, da pogorišče ne bo ma'hno. Pa smo drugi dan zvedeli še bolj tragično novico.

Na Mačkovcu se je vršila svatba. Bili so v najlepšem razpoloženju, ko je začelo vse na o'rog. Neutegoma so svatje planili ven. Pod je gorel na štirih raznih mestih — očitno znamenje: zlobna roka!

Svatje so hiteli, kar so mogli. Pogurali so na prosto živino in prašice, nosili so iz hiše vino, kar so mogli, ogenj pa je neukrotljivo divjal dalje. Iskre so žvignile vsepovsod. Svatje so si ožgali lase, obleko, domači materi je na hrbtu zgorela jopica. Prihitela je požarna brama iz Dragomirje vasi. Gledalcev se je vse trlo in ni bilo čuti drugega kot: joj, joj!

Dva vodnjaka so spraznila, naslanje je prišla na vrsto gnojnica. Zgorelo je šest poslopj, in tudi pri svatovski hiši je zgorel hodnik. Do 4 zjutraj so krotili ognjeno zver. Le hladnokrvnost svatov se je zahvaliti, da ni zgorela vsa vas.

Toda zlobnežem ni bilo še dovolj tega. Pokradli so tudi precej jedil, ki so jih imeli pripravljene za svrte.

Ko se je ogenj polegel, so se do kraja izmučeni svatje zbrali pri sosedu. — Škoda znaša do 400.000 Din. Zavarovalnina je malenkostna.

n Novo mesto. Sreski kmetijski referent in njegov pomočnik uradujeta v poletnih mesecih vsak tržni dan (ponedeljek) v sobi šte. 10 na sreskem načelstvu v Novem mestu. Kmetovalcem se rešujejo razne prošnje, dajejo nasveti in posreduje nakup plemenske živine itd. Ostale dneve med tednom morajo potovati po občinah, ob nedeljah vršiti predavanja, vsled česar se jih bo težko dobilo doma. To na znanje interesantom.

»Po krivdi diktature«, je govoril Sanchez Guerra, »je zašla španska mladina v republikanske vode. V teku zadnjih treh let je bila diktatura najboljši pospeševatelj republikanske misli. Izvršiti je treba po posebni komisiji strogo preiskavo, kdo je za uvedbo diktature odgovoren. Sklepi komisije morajo biti predloženi parlamentu, ki bo krivce sodil in obsodil. Nimam zaupanja, da bo kralj zvest ustavi in zato kralju ne morem več služiti. Visokošolski profesorji, pa tudi največji del visokošolcev je republikanskega mišljenja, tudi jaz sem republikanec. Ne more se zanikati, da ima špansko ljudstvo pravico, urediti svojo državo na republikanskem temelju.« Po govoru Sanchez Guerrasa so padali ostri vzkliki proti kralju in so vso noč proti njemu demonstrirali po španskih ulicah. Govor Guerrasa je poslušal tudi kralj po radiu. Po zborovanju je odšlo kakih 4000 oseb pred kraljevi dvorec, kjer so vzklikali: »Živijo republika« in »Proč s kraljem!« Slika kraljice je bila javno sežgana. Policija na konjih se je zagnala v množico in streljala. Tri osebe so bile mrtve mnogo težko ranjenih.

Rusija.

s Boljševiški diplomati ne bodo več nosili fraka. Moskovska vlada je prepovedala svojim diplomatskim zastopnikom v tujih državah, ki često prav sijajno žive, nositi frak. Odslej naprej se bodo oblačili v sivkast jopič z zametnim ovratnikom; na rokav sta všita srp in kladivo, okoli pa je napis: »Proletarci vsega sveta združite se!«

Drobne novice.

Rusija pošilja svoje čete na mejo Besarabije.

Nad sto milijard državnih dolgov ima ta čas Nemčija.

Nakupna moč červonea (boljševiški denar) je od vpeljave do danes izgubila eno tretjino svoje vrednosti.

Romunske železnice hočejo uporabljati odslej le domači premost.

Amerika ima sedaj 5, Nemčija 3, Italija 1 milijon brezposelnih.

13 odstotne obresti plačaa za posojilo na Ogrskem.

Podzemsko železnico bodo zgradili v italijanskem Rimu.

Avto z brzine 400 km na uro so izgotovili na Angleškem.

Mednarodni zbor katoliških esperantistov bo letos v avstrijskem Gradcu.

500 postelj ima novozgrajeni hotel Carlton v slovaški Bratislavi.

Palačo za dvajset milijonov Din so si postavili socijalni demokratje v slovaški Vratislavi.

Velika noč se bliža!

Pojdite vsi, ki ste potrebni nove obleke, v Trebnje k Ivanu A. Grosek-u; v njegovi ljudski trgovini boste postreženi z najboljšim blagom za obleke v poljubni izbiri. Novost! Gotove obleke po najnovjšem kroju ali pa po lastnem okusu. Cene bodo tako ugodne, da bo zadovoljnost splošna! Stalno imam na zalogi poleg raznovrstnega blaga še: umetna gnojila, cement, železo, orodje, ponodo, steklo za gostilničarje, kisló vodo, strešno in zidno opeklo!

Karl May, IV. zvezek »KRIŽEM PO JUTROVEM« - MED JEZIDI

je izšel. - Stane kot dosedanj po 13 Din. Vsi štirje zvezki »Križem po Jutrovem« tvorijo zaključno zbirko spisov in se dobijo tudi v skupni vezavi polplatno 65 Din, celoplatno 70 Din. - Naročite pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Krvave spopade pripravljajo v angleški Indiji.

36 strojnih pušk s strelivom so odnesli neznanci iz vojaškega skladišča v nemškem Leipzigu.

Češki državni dolg znaša nad 60 milijard Din.

Za pet milijonov Din ribjega naraščaja so spustili v Londonu v reko Temso.

Poldrug milijon romarjev je obiskalo v preteklem letu Lurd.

V konkurz je prišla v Nemčiji tudi »Zveza za zaščito upnikov«.

76.000 oseb se bo smelo letos priseliti v Združene države Ameriške.

Samo pri igri je zapravil čer. 300 milijonov Din nedavno v Parizu umrli bivši perzijski šah Ahmed Mirza.

Proti ruskim sovjetom bodo baje demonstrirale v Črnem in Baltičkem morju bojne ladje Anglije, Francije in Italije.

Proti verskemu preganjanju v Rusiji je demonstriralo več tisoč ljudi tudi v nizozemskem Haagu.

Vsi boljševiški ruski kolovodje trpe na poapnenju žil.

Ruski boljševik Stalin je izjavil, da je proti vsaki veri.

140 policistov je temeljito preiskalo sedež glavnega štaba nemške komunistične stranke v Berlinu.

Sibirski mraz vlada v Severni Ameriki. 40 stopinj pod ničlo.

Za duhovnike in oficirje bodo lahko študirale protestantske ženske na Norveškem.

127 letni Hotentot se je oženil nedavno v južni Afriki. K očetovi poroki je došel tudi 80 letni sin.

4 milijone brezposelnih je sedaj v Ameriki.

2500 delavcev izvršuje nov most čez rusko reko Volgo pri Saratovu.

Na raku je umrlo preteklo leto v češki republiki 16.172 ljudi.

Glavni urednik narodnosocialističnega »Češkega Slova« v Pragi dobiva mesečno 30 tisoč Din plače. Ta pa že lahko piše o proletarski revščini.

V vse šole bo uvedla latinico Rusija počenši s 1. januarjem 1931.

Nove knjige in skladbe

Slovensko-nemški slovar. Sestavil dr. Fr. Bradáč s odelovanjem dr. I. Preglja. Založila Jugosl. knjigarna v Ljubljani. Cena vezanemu izvodu 100 Din. Nov. obširen slovar, ki šteje 625 strani. Silno praktičen za vsakega Slovenca, ki se uči nemščino in za one, ki morajo semintja napisati kaj nemškega, kako pismo ali podobno. Ima tudi vse slovenske besede, ki so se na novo vpeljale po letu 1895., ko je bil dovršen Pleteršnikov slov.-nemški besednjak. Slo-

var je potreben za pravičen pravopis. Znanost je tudi vse besede, ki se v slovniki slovenščini ne smejo rabiti. Zato je slovar tudi brez ozira na nemščino zelo pomemben in potreben. Cena je spriči občestnosti nenavadno nizka.

Na pomoč se glasi novi roman, ki je izšel kot 33. zvezek Ljudske knjižnice. Opisuje podjetnega dečka radioamaterja, ki zasliši po radiu klic »Na pomoč«. Ta klic je prišel od mladega moža, ki je zašel v nevarnost, da ga ugrabijo Indijanci. Mladi dečko se poda v družbi skozi najhujše nevarnosti in oprosti mladega moža. Povest se bere silno napeto. Stane vezana 42 Din, nevezana 30 Din.

Učbenik ruskega jezika. Prof. J. Orožen. 250 strani broječa knjižica bo dobrodošla vsem, ki bi se radi pravilno naučili ruščine. Zlasti dijaki in vsi tisti številni bivši vojni ujetniki na Ruskem, ki znajo rusko, toda samo na pol. Vezan izvod stane 64 Din, broširan 50 Din. Naroča se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Mihčev Mihec. Josip Korban. Založba: Goričar in Leskovšek, Celje. Deška zgodba.

Narodne. Za moški, mešani in ženski zbor priredil Marko Bajuk. 10 narodnih pesmi, ki so počle in so tudi ponatisnjene v znani Bajukovi harmonizaciji: živo in lahko. Zepna oblika. Stane 14 Din, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Zborom najtopleje priporočamo.

Ženske obleke in rute

v največji izbiri, samo dobre kakovosti Cene nizke!
R. Miklauc »Pri škofu«, Ljubljana

Pretrgano zagrinjalo

Medtem ko je Arnat odšel v svojo hnjžnico, kamor se je zaklenil, da lahko sam nemoteno objokuje Miro, je ta iz daljave vrgla še zadnji pogled na hišo, kjer je bila užila toliko dobrot... Tedaj se je spomnila svoje uboge matere, ki je bila pred leti umrla v revni koči, uničena od uboštva in ljubezni. Morda jo je mrtva videla v tem trenutku in razumela, zakaj se njena hčerka odreka sreči, ki jo je bila sama kupila s svojim življenjem.

In Mira je govorila v srcu svoji materi, koje slike ni bila pozabila. Skušala se je opravičiti in potolažiti sluha, ki se je plazil okoli okoli nje.

»Mama, ali nisem storila prav, da sem žrtvovala svojo srečo za srečo onih, ki so mi storili toliko dobrega?

Njen sklep je bil storjen... Treba je bilo zapustiti čim najhitreje okolico, ki je tako temno vplivala nanjo... Počasi je odšla in izginila, svoji usodi nasproti.

IX.

... Nesrečna mati je še vedno gledala prikazen bodočnosti, ki jo je polagoma zakrivala senca.

Angelj Smrti je znova vprašaje uprl vanjo svoje velike oči. Mati je razumela misel Onega, ki je tisti večer dovolil, da raztrga zanj zagrinjalo bodočnosti.

Ker pa je ta nesrečnica kljub vsem še vedno mislila, da Bog ne ravna prav, če bi ji odzvel hčerko, je odgovorila:

»O moja mala Mira, kako ne bi bila dala svojega nekoristnega življenja za tvoje, ki vsebuje toliko dobrote!«

Mati je bila željna vedeti, kako se bodo dogodki razvijali naprej.

X.

Že dve leti je minulo, odkar je bila Mira izginila. Nihče ni vedel, kaj se je bilo zgodilo z njo.

Arnat, ki se je bil v teh dveh letih bolj postal kot v dvajsetih letih dela, je prebil večino svojega časa v pisarni sam. Ni hotel drugega tajnika, ki bi nadomestil njegovo hčerko.

Ni je pozabil. Samo ena misel mu je vedno rojila po glavi: kaj dela Mira? Njena svobodna narava se gotovo ni mogla navaditi na vsakdanjo nizko delo. Navedena na razkošje zadnjih let je morala trpeti sedaj v novih razmerah. Vsota, ki jo je bila vzela, je morala vendar že zdavnaj biti porabljena. Kako je sedaj živela? ... Kaj se je zgodilo z njo?

Pri tej misli ga je prišla do sedaj neznan bol. Morda je bil kdo nesrečnico vzel k sebi, morda jo je znal kdo bolje ljubiti kot on.

Silne očitke si je delal v teh urah, ki so bile vprav brezkončne. Ni bilo prav, da je bil pustil oditi Miro, v kateri so se vzbujali, kot je mislil nagoni njenega plemena. Ozdraviti bi bil moral to razumno dekle bolezni, koje žrtev je postala, ne bi je smel zaničevati, temveč samo pomilovati s potrpežljivostjo in veliko ljubeznijo.

Ta dan je Arnat sanjal kot vse druge dni, sedeč pri svoji pisalni mizi, v naslo-

19

RAZNO

Ali spada radio k pohištvu? Pri nekem angloščem sodišču je nedavno prišlo do zanimivega razmišljanja vprašanja, ali spada radio k pohištvu. Neki bogat, starejši gospod je doletel v svoji oporoki za dednino vsega svojega pohištva svoje gospodinjstvo. Med predmeti, ki spadajo k pohištvu, je bil tudi radio-aparat. Glavni dediči so se uprli temu, da bi pokojnikova gospodinja dobila aparat, češ, da ima pravico samo do pohištva. Pri razpravi na sodišču je zastopnik pokojnikove gospodinjke dokazoval, da je smatrati radio-aparat prav tako k pohištvu kot a. pr. klavir. Zastopnik nasprotno stranke ne je to naziranje zavračal, češ, da radio-aparat ni del pohištva. Sodišče je osvojilo mnenje prvega zastopnika in prisodilo aparat dedinji pohištva ter tako priznalo, da radio-aparat spada vendarle k pohištvu.

Prstni odita. Na vsem božjem svetu in dveh ljudih, ki bi imela enako

Lorenski učitelj

Roman.

»Saj sem jim dal sina! Tarčo — nič drugega! Kadar se spomnim, da si je ona ženska drznila reči: »Menda pa vendar nista Nemca?«...«

»Je li mogla razumeti?«

»Mar sem Nemcem podoben jaz? In ti? In ti?«

»Oče, hladno je tukaj. Prehladili se boste. Tako ste že bledeli!«

»Ta grič 304, to planoto sem hotel še enkrat pogledati: vsaka gruda je bila okrvavljena, Orana; ne upam si iti naprej: bojim se, da bi stopal po krvi tvojega brata... Tvoja mati ne bi smela videti tega!... Mislila bi, da vidi rano svojega sina...«

4. Gosja večerja.

Dolgo sta se še vozila oče in hči; končno sta prišla v svetlobo in življenje, v Verdun, prestolico mrtvih pokrajin in žrtvovanih ljudi. Prišedši bliu postaje sredi otočja novih hiš, ki so jih zgradili izven starih uterdeb, je Lorenec vrnil vozilo ravnatelju klonice (garaže), plačal dogovorjeno vsoto in odšel. Ko je znova stopil na cesto, je na tlaku srečal nekoga, ki je obstal in vzdignil roke:

»Baltus! Kakšna sreča! Kaj iščeš tod?«

»Saj veš, da ima sedaj marsikdo povod priti v Verdun.«

»Razumem dragi prijatelj! Ne govori dalje! Si še vedno učitelj na Križu?«

»Da, in ti Nomine, še vedno pri Sveti Menihuldi?«

»Ne več! Dva meseca sem v pokoju.«

»Mlajši si nego jaz!«

»Da; toda vohati plin, to postara. Z družino sem se naselil v majhni vasi ob vodi, kjer ribarim.«

»Si srečen?«

»Še dosti. Živim v miru.«

Take sreče pri nas ni najti, je rekel Lorenec. Drugi se je zasmel. Ko se je nekoliko iz navade okrenil in pogledal, če ga kdo ne opazuje, je opazil Orano.

»Oprosite, gospica! Klanjam se! Tvoja hči, Baltus?«

»Da edini otrok, ki še živi z nami; drugega so ubili.«

»Greš v mesto? Jaz tudi. Če želiš, idiva skupaj. Koliko novic od tedaj, ko si prišel k meni na počitnice, da si premenil zrak! Leto 1912. Kaj ne? Mlada sva bila oba.«

Nomine je stopil Baltusu na desno, hčerka pa na levo stran. Manjši je bil in debelejši kot Baltus. Obrti obraz, ki je imel na obeh plateh nosa in v kotih pri ustih globoke gube, mu je bil še jako prožen in izredno izrazit: za kako šalivko, za kak prijeten spomin so mu vzkipele okrogla lica, oči so se mu nagubale in ustnice našobile v polmesec. Iz tako oblikovanega izraza mu je vidno sevala živahna in poštena duša. Na sebi je imel sivo volneno obleko, na glavi popotno čepico, gumbnico mu je krasil trak vojne svetinje. Pri hoji je bil ta mož mnogo gibkejši nego Lorenec. Prekoračila sta ceste, ki vodi z trnjave, in stopila v polseno, kjer so bili nekdanj verdunski vrtovi, vlažni, sedaj čisto opuščeni gaji, ki rastejo v verdunskih jarkih. Ko sta prešla čez nasipe, sta mahoma zopet stopila v razsvetljeno noč ob izhodišču vrat Svetega Pavla, kjer se pričinja glavna verdunska

njaču, kojega udobnost je sedaj tako zelo cenil, zakaj čutil se je silno trudnega. Le včasih se je opogumil, zakaj ni bil navažen na take slabosti.

Nič ga ni več zanimalo. Ropot njegovih delavnic, hrumenje njegovih strojev, na katero je bil preje tako ponosen, ga je sedaj utrujal.

Sicer pa je bil prepustil vodstvo svoje tovarne Klavdiju Mortinu ter se je le redko pokazal v delavnicah, kamor ga je bila popreje Mira spremljala vsako jutro. Tolažil je Klavdija, ga skušal zainteresirati za delo, ki je bilo izpolnjevalo dolga leta njegovo življenje, toda bil je v letih, ko spomini vsahnejo hitro: nekaj je bilo v njem umrlo. Gorenost je kot rja razjedala njegov pogum.

Črni obedih, ki so bili včasih tako pri srčni, je čutil, da narašča njegova žalost: poleg Cecilije je manjkala temnolasa glava, s sanjavi očmi.

Zani je bil dom žalosten, kot če bi bil kdo umrl.

Ni mu ugajalo nikjer drugod kot samo v knjižnici, kjer je bil nekdanj delal skupno z Miro. Njena pisalna miza je bila še vedno tu... Toda nihče ni več postavljaj vase z cveticami na njo.

Knjige, ki jih je Mira tako rada čitala, so ležale v knjižnični omari, skrite očem. Arnat jih je pogosto listal in nekoč je v eni našel večico posušene rese. Mira je bila včista svojim spominom. Brez dvoma je tudi sedaj večkrat mislila nanj in njegovo rodbino... Če ni morda našla drugje nove ljubezni?

Ko mu je v takem premišljevanju Ce-

cilija nekoč naznanila, da se je zaročila s Klavdijem Mortinom, tedaj industrijalec ni rekel besede; ni delil njenega veselja. Gotovo je bil Mortin vreden, da postane njegov zet, toda druga ga je ljubila pred Cecilijo, in druga je bila preje dobila obljubo mladega moža.

Arnat je znova v svoji žalosti spoznal, da se je edino on spominjal Mire.

Zaroka je bilo delo Arnatove soproge. Silno se je trudila, da zbliža oba mlada človeka. Samo mati je bila v stanu z neizrečeno potrpežljivostjo sprovesti to zadevo: ozdraviti Mortina njegove prejšnje bolezni ter mu pokazati svojo hčerko v najlepši luči. Inženjer, kateremu se je zdelo, da ga obdajajo različne simpatije, je bil slednjič sklenil, da se poroči s Cecilijo, da ne bi zapustil rodbine, v kateri se je bil udomačil.

Nekdo je potrkal na vrata Arnatove pisarne in Klavdij je vstopil.

»Dober dan, gospod Arnat. Prinašam vam jutranjo pošto.«

Arnat se je raztreseno zahvalil. Stari prijatelji in klijenti so imeli navado, da mu pišejo v tovarno. Naglo je pregledal vsa pisma. Skoraj vsa so bila trgovske vsebine in jih je predal Mortinu, edino eno je ohranil ter hitro vtaknil v žep.

Klavdij je bil presenečen radi te hitre njegove kretnje. Vprašal je svojega bodočega tasta:

»Novice od Lucijana?«

Arnat se je ironično nasmešnil in od kimal z glavo:

»Lucijan ne piše nikoli... preveč je zaposlen.«

Klavdij je molčal, kot je bila nekdanj molčala Mira. Oba moža sta mislila na tega sina, ki je preživljal svoje življenje v nočnih lokalih, pri gri in v stanovanju svojih prijateljev.

Mladi inženjer je odšel pod pretvezo, da hoče poiskati gospo Arnatovo in Cecilijo, v resnici pa, da ne moti dalje bolešno zamišljenega industrijalca.

Komaj je bil odšel, se je ta dvignil, tiho zaklenil vrata svoje sobe, spet sedel v naslanjaj ter potegnil iz žepa pismo, ki ga je bil ohranil zase. Mrzlično naglo je raztrgal ovoj ter čital:

»Gospod!

Dognal sem nekaj, kar sicer ni v neposrednem stiku z raziskavanjem za gospodično M., ki ste mi ga poverili, toda bi Vas kljub temu po mojem mnenju zanimalo. Če hočete priti danes zvečer na določeno mesto, greva skupaj.«

Bilo je pismo zasebnega detektiva, kateremu je bil Arnat naročil, naj išče Miro. Nekaj minut je korakal razburjen po svoji sobi, potem si je pa dejal:

»Nekaj, kar ni v neposrednem stiku z raziskovanjem... Kaj hoče reči s tem? Koliko časa bom še ostal brez poročil?«

Nervozno je Arnat stopil k blagajni, jo odklenil in vtaknil pismo v usnjato torbo, kjer so bila že druga pisma in mali vezeni robček, ki ga je bila zapustila Mira pred dvema letoma, vsega premočenega od solz. Nato je zaklenil jeklena vrata ter vtaknil ključ v žep svojega telovnika.

cesta Stare velike palače, ki so ušle nemškemu topu, so govorile o lepoti mesta. Na eni strani so bile ulice, ki so se vzpenjale; čtočiči na novo pčizidanih ali popravljenih hiš, poleg njih pa nakopičene razvaline, od vrha do tal porušena pročelja, dimniki s samo enim najstajim zidom in prstenim loncem na vrhu, tramovi, ki so goli štrleli v zrak nad kletmi, kjer so poganjali šopi robidja in kakor kača zvita krompirjevka. Mnogo moških in ženskih je hitelo: bila je ura, ko so uradniki, trgovci, knjigovodje in strojepisec zapuščali delo.

»No, Baltus, kje bosta s hčerko nocoj večerjala?«

»V hotelu.«

»Zdaj sem se domislil! Saj ne veš, zakaj sem prišel v Verdun?«

»Ne uganem nikoli: učitelj v pokoju in tako oddale!«

Glej prišlo nas je več na gobjo »večerjo« kakor vsako leto. Ti bom že razložil. Vsi tovariši so vrli dečki in jih bo veselilo, da te spoznajo. Tudi tvoja gospica bo dobrodošla. Saj prideš kajne? Ne bova se ločila, ampak greva skupaj gor: sestanek je vrh Verduna, blizu stolnice.«

Baltus se ni zdelo potrebno pritrditi: stopal je naprej. Mozljan, oba Mozeljca, sta nadaljevala pot v smeri, v kateri sta prišla, onkraj vrat Svetega Pavla po živahni in razsvetljeni ulici; nato sta krenila na desno in se začela vzpenjati po ulici na Grad, pravcati vozeli gričev z opolzkim tlakom. Ob straneh so nekatere hiše obljudene, druge pa prazne. Tupatam jih loči praznina, stavbišča porušeni hiš in hodniki, ki nudijo pogled v okolico in na viharo nebo, kjer črne megle zakrivajo zvezde. Prav na vrhu je neka ulica v pravem kotu križala ulico na Grad. To je bila ulica Lepe Device.

»V tile hiši imamo gobjo večerjo«, je dostavil.

S prstom je pokazal na staro, nizko, dolgo in belo poslopje, ki ga obstreljevanje bržčas ni poškodovalo. Sklzi popolnoma zaprte oknice so iz oken prihajali drobni trakovi luči.

Nemine je pozvalil. Stara, črno oblečena, suha, bleda in zamišljena kuharica je odprla vrata. Pravijo, da je bila Barba pred vojno rdeča in skoro razigrana. V tistih strašnih mesecih je bila vse izgubila: zdravje, skromno imetje in celo nekoliko slovesa spretnosti kuharice. Barba je prispela iz svojega kraljestva, polna vcnjav odlične kuhinje: dišalo je iz nje po kurji juhi, po nasoljenem zajcu, po praženi čebuli in po različnih kompotih, v katerih je bila vkuhana cela jesen z vsakim sadežem. Dasi je umetnica s samimi vonji naznanjala, kaj kuha, je bila vendar precej slabe volje, saj je morala iti odpirati prav v trenutku, ko je bilo treba gledati, kakšno barvo naj ima divjačina, s slanim obloženo pečenje in tudi hruške, ki so plavale v rožni omaki.

»Zdrava, Barba!« je rekel Nomine, ki je prvi vstopil. »Se za dva boste pognili: za gospoda in za gospico. Koliko nas bo?«

»Šment, z njo in z njim jih bo devet. Gospico imate s seboj? Saj ni z vami pobirala gob, gospod Nomine!«

»Ne, Barba, a je vredna, da jih je Osvobojenka Lorenka!«

Kuharica je sumljivo pogledala Orano, ki je bila večja od nje:

»Lorenka? V splošnem so to zelo dobri ljudje. Kako je mlada! No, odložite vendar plašč, klobuke in drugo... kuhinja me kliče! Imeli boste slabšo večerjo, ker me motite.«

Ni se dolgo mudila. Trije gostje so po levi strani

prstne odtise. Dostavil je Indiji, ki so nepismeni, že od davna uporabljajo odtise prstov namesto podpisov. Tudi bengalska policija je rabila odtise prstov mnogo let prej ko policija v Evropi. Za ljudsko izobrazbo. V glavnem mestu Sečke v Druždanih je mestni svet vpeljal »leteče knjižnice«. Do 3000 knjig spravijo na tovarni avto, ki vozi v vsa mestna predmestja in za mal denar izposoje knjige ljudem ki bi sicer ne šli v knjižnice.

Koliko je usmiljenih sester. Vseh redovnih hiš, vzgojnih in dobrodelnih zavodov razne vrste imajo usmiljene sestre 3591. Od teh jih je 3066 v Evropi, in sicer: V Franciji, ki je njih domovina, 788, v Italiji 703, v Španiji 630, na Poljskem 194, v Nemški Avstriji 163, na Ogrskem 99, na Češkoslovaškem 91, na Angliškem 78, v Belgiji 73, na Pruskem 70, v Jugoslaviji 33, v Švici 20, na Irskem 17, v Romuniji 11, v Evropi: Turčiji 10, na Grškem 8, v Holandiji 7, na Portugalskem 4, na Danskem 1. Vseh sester je 40.000.

Božja služba na velikih parnikih. Na parniku Bremen, ki je lasti severnonemškega Lloydja je bi-

Arnat je hotel na vsak način zvedeti, kaj se je zgodilo z Miro, ne da bi bil svojim ljudem kaj povedal o tem. Dolgo je pričel s pismi, toda zaman... Preponosna je, si je dejal. Nikoli ne bo pisala... in ničesar ne bom zvedel o njej.

In ker je še vedno gojil do Mire nežno usmiljenje, kot ga je bil občutil prvi dan, ko jo je bil pobral kot majhno deklico pred svojim pragom, je naročil najslavnejšemu pariškemu detektivu, naj jo išče.

S strahom v srcu se je spraševal, kaj bo zvečer od njega zvedel.

XI.

Arnat je bil govoril resnico, ko je dejal, da Lucijan ni nikoli pisal. Le redko in za kratek čas se je pokazal v hiši svojih staršev, upajoč, da dobi par bankovcev.

Ni bil srečen, zakaj ljubil je ono Lizijo, za katero je ukradel menico in ponaredil podpis. Bila je sirova, nizkotna ženska in propalemu Lucijanu je to njeno prostastvo še prav posebno ugajalo.

Toda Lizija je zahtevala mnogo denarja in lepih draguljev, kakor tudi elegantnih toalet. Hotela je, da jo njen prijatelj vzdržuje prav tako radodarno, kot so vzdrževali drugi bogati gospodje njene prijateljice iz kabareta... če ne, da bo zapustila.

Manjka v Parizu bogatih, lepih in mladih gospodov, ki se zanimajo zame, mu je kričala neki dan, ko spet ni imel denarja. Ako mi jutri ne kupiš novega kožuha in demantov, te ne poznam več.

To pot je bil Lucijan tako slabe volje,

da se ni hotel prerekati. Vzel je klobuk in palico, ježno zabil vrata in odšel, da ne bi čul zbadljivih besed in poniževalnega krohotu svojih prijateljice.

Hitel je domov ter tu poskusil svojo srečo, a zaman, niti oče, niti mati temu večnemu prezadolžencu nista hotela dati denarja.

Tem slabše! Kocka je padla, si je dejal, ko je divji odšel iz očetove hiše.

Sedel je na tramvaj ter se peljal daleč ven v tovarniško predmestje. Tu je izstopil in odšel do vhoda neke tovarne. Tam je počakal.

Cez četrte ure so zatulile sirene, velika vrata so se odprla in gosta, črna množica delavcev se je izlila s težkimi trudnimi poraki v sosedne ulice. Med temi utrujenimi, skoraj enakimi bitji je Lucijan iskal nekoga. Može so še vedno odhajali skozi vrata, odprta na stežaj. Naenkrat pa je pohitel za enim ter ga nagovoril v sosedni ulici.

Delavec ga je začudeno pogledal, dotaknil se je s prsti roba svoje čepice ter ga je nerodno pozdravil.

»A vi ste, gospod Lucijan!«

izvirne francoske pastilje

VALDA

zoper gripo, hripavost, prehlad, nahod, akutno in kronično bronhito, katarje, gripo, influenco, nadušje, zasoplost, vrodajajo vse lekarne in drogerije.

Mladi Arnat ga je zavlekel v bližnjo gostilno, rekoč:

»Poslušaj, rabim te... Pridi z menoj, hočem ti zadevo razložiti.«

Stopila sta v majhno gostilno, v kateri se je mešal duh kave, žganja, pipe in premoaga. Sedla sta za mizo, kjer se je mokrih krogih svetila sveža sled treh kozarcev.

Gostilničar je hitro prihitel, da postreže elegantnemu gostu, ki mu ga je privedel slučaj.

Ko sta bila spet sama in je Lucijan videl, da nihče ne more slišati, kaj se pogovarjata, je vprašal:

»Ali imaš ključ, ki sem ga naročil?«

»Seveda! V žepu ga nosim... čakal sem vas dan za dnem.«

Segel je v svoj umazan žep ter potegnil iz njega majhen ključ, ki ga je izročil Lucijanu.

»Le oglejte si ga, lepo delo je... čisto podoben je voščenemu odtisku, ki ste mi ga dali. Jaz se spoznam na svoj posel!«

Misel, da vdere v blagajno svojega očeta, je bila prošli mesec šinila Lucijanu v glavo. Dal je temu strojnemu ključavničarju nalog, da napravi ključ po odtisku v vosku, ki ga je bil naredil. Toda pozneje se je skesal in ni prišel po ključ.

To jutro pa ni več okleval. Moral si je spet pridobiti naklonjenost Lizije, in sicer za vsako ceno... sredstev ni mogel izbirati.

Čas je zlato. — Agent: »Kaj pa je to? Prej ste mi rekli, naj pridem pozneje, zdaj me pa ven mečete.« — Trгоvec: »Prej vas nisem utegnil.«

20

lo v 80 dneh opravljenih na odprtem morju sedem slovesnih in 512 tihih sv. muk, ki se jih je udeležilo 7040 potnikov. Sv. spoved je opravilo na parobladu 180 potnikov, sv. obhajil je bilo sprejetih 744. Tudi ob delavskih je prisostvovalo službi bogi 40 do 50 oseb.

Gna ima prav. »Poglej, ženim, kako lepo blago sem si kupil za obleko.« — Tej čunji pravi lepo blago? Saj sem ti že sodelal rekla, da ne znaš izbirati! — O tem sem se prepričal, ko sem se poročil s teboj.«

Lahko najti. A. »Ali mi morete povedati, kje najdem v bližini kakšnega zoboizpravnika?« — B.: »Klenile tam, koli voga in v drugo ulico na desno, boste jo našli.«

Najbolji učene. Strle: »No, huta, kako se va na godi v šolice?« — Janczek: »Jaz sem prvi v razpisu.« — Strle: »A ti, Francelj?« — Francelj: »Jaz sem prvi zunanji, kadar pozvonim.«

Na letovščini. »Koliko pa je stara vaša krava?« je vprašala kmeta mestna gospodična. — »Dve leti.« — »Po čem se pa to pozna?« — »Po rogovi.« — »Saj res, saj ima samo dva.«

veže prišli v spbo, ki sta jo razsvetljevali dve petrolejki, ker električne razsvetljave še niso obnovili. Po sobi so stali naslonjači, stoli in dva z modrim žametom pokrita kanapēja v slogu Ludovika - Filipa. Tukaj je bilo zbranih šest mož, ki so vstali, videč, da prihajajo novi gosti. Mahoma je zašumelo: »Dober večer, Nominé! — Dober večer, dragi! — Videti je, da si upokojen. Na trebušku se ti pozna. — V strelskem jarku si bil bolj suh! — Koga imaš s seboj? — Ljubko deklet, mlada Lorénka! Predstavi mi jih vendar!«

Ko je učitelj Nominé zbrani skupini šestih tovarišev, ki so stali med dvema sporednima kanapėjama, imenoval Jakoba Baltusa in njegovo hči, je tudi tema dvema predstavil ustanovitelje gobje večerje. Bili so: Loumeau, star vojak 120. polka, kmet in vinar, gradnik v Dolenji Loiri, dolg trup samo okostje z dolgo glavo in bledim, zamišljenim obrazom... Bellanger, majhen sinček z zakravljenim nosom in zalisci ob ušesih, napol stražar, napol vrtnar... Houdeiller, trгоvec z mešanim blagom v nekem trgu istega okrožja. Pri polku je bil eden najpogumnejših vojakov, trden veseljak, spočit, rdeč, prijazen, kratkih potez in pokončnih las; nihče ne bi bil slutil, da je bil tako izredno drzen... Poillane, majhen, vsakdanji »dobrovoljček«, ki se mu leta niso poznala. Bil je mršav, bradat in nekoliko gluh, odkar se je leta 1917. pred njim razpočila bomba. Gojil je čebele; bil je zmoežen velikega potrpljenja in podvržen strašni jezi... La Frairie je bil skromne postave, v novem jopiču, v rokavicah in z zlatim ščipalnikom. Med gobjimi tovariši je samo on bil lepše opravljen... Končno Guillemet, častnik, podporočnik Guillemet, na videz najmirnejši človek. Na obrazu je imel pravilne poteze, žolte, pristrižene brke, sicer pa precej dolge lase s prečo po sredi. Bil je živahen, zadovoljen in bistrih oči. Sodeč po njegovem tudi navadnem smehu, po bistrem pogledu in po jasno-

sti, bi lahko oddal poročila, ukazoval, odklanjal, sodil in hotel za več takih, ki nimajo lastne volje ali ki je imajo premalo. Navadno je bil veselejši od drugih. Njegov poklic? Glavni pisar pri notarju v nekem glavnem okrajnem mestu. Od l. 1919. je vsako leto prišel v Verdun.

Predstavljal je neki drugi tovariš. Zdaj je bil Guillemet na vrsti, da se oglasi. Na dnu srca je čutil, kako mrmra dopolnilni častnik: »Guillemet, ti si na vrsti: skoči iz jarka!« In poslušen kakor v vojni, je premagal strah, ki je bil tukaj manjši, obrnil se k Orani, sedeči mu ob levici na modrem naslonjaču, ki sta ga dva tovariša v istem času porinila naprej, in rekel:

»Gospica, razložiti vam moram, zakaj smo se tukaj zbrali in zakaj se tako imenuje večerja, pri kateri nam izkazuje čast s svojo navzočnostjo.«

»Gobja večerja!« reče Houdeiller. »Lepo ime je to!«

»In vzbuja spomine!« se je urno oglašil poljedelec Loumeau, sluteč, da nocoj ne bo imel dosti prilike govoriti.

»Zares,« je povzel Guillemet, »moji tovariši, ki jih tukaj vidite, in jaz, smo l. 1918. štiri mesece preživeli na gričih ob Mozi. Bili smo v prvi vrsti pred gričem 344. Za to višino na desnem bregu so se silno borili. Kraj ni bil vesel... Skoro nobenega jarka ni bilo, pač pa neprestani napadi. Skakali smo v votline, ki so jih izkopale granate in se skrivali za mrtveci. Vsa zemlja je bila preorana; tla so bila črna in bilke zelne trave ni bilo nikjer; vse je bilo tako, kakršni smo bili mi: mrtvo in ranjeno! Vse doline okoli nas so bile polne plina.«

»Spominjam se,« se je nekdo oglašil, »da nam je čokolada porjavela po žepih.«

»Zločesta megla za jutranji izprehod,« je rekel drugi.

Mohorjeve knjige.

IV.

O zgodovini slovenskega naroda piše četrta knjiga. Kako so nekdanj Mohorjani brali Starešovo Občno zgodovino! So bili moške in fantje, ki so s to zgodovino marsikakega študenta ugnali. Sedaj pa izhaja pri Mohorjevi naša zgodovina, ki je za nas še bolj važna. Treba jo je brati spremisljekom, počasi in večkrat. Pa se ti kar posveti vsa naša preteklost in ponosen boš na svoje pradede, kako so le bili res vsega spoštovanja vredni: navdušeni za domovino, za narod, za prosveto in pošteno. Ne trdijo zastonj, da je zgodovina učiteljica narodov. Naša lastna zgodovina naj pa nas nauči, kaj je dobro, kaj slabo za nas.

V.

Življenje svetnikov izhaja že več let in bo še. Prav je. Vsako leto dobimo opisanih nekaj tistih božjih izvoljencev, ki so nam luč krščanskega zgleda, uteha v bridkosti in priprošnjiki v krizih. Premalo jih beremo. Naj jih berejo otroci na glas ob nedeljskih večerih. Več bodo zalegli kakor pa morda beseda staršev.

Poleg teh peterih knjig dobi še vsak lep koledar, ki se bo bavil z mnogimi prečimi vorašanji sedanjega časa in bo imel tudi lepe slike.

Kaj torej hočete še več? Vsak teh šestero knjig dobi, ako se zglasite pri poverjeniku (navadno pri svojem župniku) za borih dvajset dinarjev. Vsak gospodar žrtvuj ta dva kovača. Izvrstno kupčijo si napravili! Zase in za svoje. Nikoli ti ne bo žal! Zato sklepamo: V vsako hišo in družino mohorske knjige!!

VI.

Knjige za doplačilo. Kdor more in želi dobrega berila še več, naj si naroči še kako knjigo za doplačilo. Izidejo tri povestne knjige: 1. Lepe Primorske novele, spisal Bogomir Magajna (broširane 12 Din, vezane elegantno v platno 21 Din.) — 2. V samotah pragozda zvemo, kako sta dva fanta gola, brez ognja, brez orodja in hrane prebila mesec dni v divjem pragozdu, kako se borila z zvermi in roparji ter se otela! Za dečke povest kot nalašč. (Stane broširana 18 Din, elegantno vezana 28 Din.) — 3. V oblasti čarodejev je povest, ki razodeva trpljenje, borbne in muke zamorcev v oblasti svojih čarovnikov. (Stane broširana 27 Din, elegantno vezana 39 Din.) — 4. Knjiga o zdravju, spisal dr. A. Breclj, nas uči, kako si zdravje ohranimo, kaka naj je pametna hrana, kakšna domača lekarna. Za vsako družino silno potrebna knjiga. Stane broširana 39 Din, vezana 51 Din.) — 5. Bajke in pripovedke pa je znanstvena knjiga univ. prof. dr. J. Kelemine. Vendar pa bo za otroke, ki tako radi poslušajo bajke in pripovedke, veliko veselje, zlasti, če odrasli iz nje izbere, kar je prikladnega, in otrokom pripoveduje. (Stare broš. 38 Din, vez. 48 Din.)

Kovači!

Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premag Vam nudi Družba Ilirja, Ljubljana Dunajska c. 46. Telefon 2820

Vreče.

Kdor rabi vreče kupi jih najceneje pri trdkit

Milko Mlakar

Ljubljana - Slomškova ulica št. 11

SEMENSKI OVES

Češki, prvovrsten, dalje grahorico, čebulček in vsa druga semena nudi SEVER & KOMP., Ljubljana.

Halo!

Halo!

Kdor hoče dobro in poceni kupiti,

mora k Grilcu v Trebnje priti!

Pred veliko nočjo znaten popust!

Oglejte si mojo veliko izbiro pomladnega manufakturnega blaga, in sicer: Belo platno že od 7 Din naprej; oksford že od 10 Din naprej; celir že od 10 Din naprej; blačevina že od 20 Din naprej; kamgarn že od 80 Din naprej, kakor tudi razne vrste evirncaja, volnenega ripsa in popelina, vse vrste svile, izgotovljene moške in otroške obleke, moške in otroške klobuke od najcenejših do najboljših, srajce, kravate, nogavice po najnižji ceni. — Istotako imam vedno na zalogi znano najboljši trboveljski portland cement v papirnatih vrečah, dobil sem na novo la zidno in strešno opeko, brzparnike razne velikosti, posteljne mreže, moška in ženska kolesa svetovnih znamk, kakor tudi vse kolesne dele, vse vrste železnine, barve, špacije itd., itd. — Priporočam se za obilen obisk

Z odličnim spoštovanjem

J. GRILC — trgovina z mehanim blagom — TREBNJE, poleg farne cerkve.

»Vendar smo šli na izprehod nekoliko pred jutrom. Naveličali smo se čakati krogež za zidovi mrtvecev. Tovariši, ki jih vidite, in še pet drugih, ki niso mogli priti, smo šli gobe iskat. Na pobočju onkraj doline in nad navadno površino plira je bil pred nami nekdanji gozdček s svojo stezjo. Samoposebi umevno ni bilo nobene sledi o drevesih ali vejah. Zagotavljam vas, da je bil les kakor pokosen, a gobe so še ostale zveste. Oboroženi, saj veste, smo jih hodili pobirati in se vračali s kama, ki so bile polne pomladnih gob.«

»Poročnik je bil prvi,« reče Nominé. »Enkrat ali dvakrat je celo vodil patruljo. Največkrat nas je vodil narednik La Frairie.«

Začuli so zvonki glas Baltusove Orane, ki je francoski govorila počasneje nego narečje:

»Ali vas niso nikoli napadli?«

»Včasih,« je odgovoril častnik, ki je bil notarski pisar. »Ko se je nekoč vračala gobja patrulja, sem bil na poveljniškem mestu. Bilo je še temno in mrzlo. Nemci so zopet začeli streljati. Že dva tedna je bila tedaj njih ura. Štirje moške stopijo v zaklon. Vsi so bili dobre volje... Pisal sem pri sveči. To so bili glasni! Gospod poročnik, vrnilo smo se! Po dežju vse polno gob, vse polno! Pogledam narednika, ki mi je bil najbližji: »Kaj nosiš?« — »Polno kapa.« — »Ja še nekaj, saj šepaš...« — »Neznatno rano, a to nič ne dé, gospod poročnik!« Tedaj sem opazil, da ima spodaj nogo obvezano z žepnim robcem in da je robec ves krvav. Gospodična, predstavili so vam gospoda patruljskega narednika, jaz ga vam izdam...«

Bivši narednik La Frairie se dvigne — gotovo ga stara rana ni več ovirala — obrne se proti mladi Lorenki in jo vojaški pozdravi. V odgovor mu je komaj vidno nagnila glavo. Vsi so jo opazovali; na tistem so vsi želeli njene pozornosti in da bi jih občudovala. Bila je resna. Ne da bi izrazila veselje ali zanimanje, je

ogledovala drugega za drugim, kakor bi jih preštevala. Mislila je edino tole: »Niti ta niti oni, niti ta tukaj niti oni tam mi ni ubil brata Nikola'a. Bil je blizu Béthincourta in gobji tovariši so se borili na drugi strani reke Moze...«

V razburjenju je sprva pobledela. Kako jo je pretreslo ob prvem spominu na boje! Bržkone isto je mislil tudi Baltus, ki je ob hčerki zrl preko moč, ki so pravkar govorili. La Frairie, Loumeau, Houdeiller, ki so bil razumejši, so se drug za drugim v zadregi začudeno popraševali: »Kaj jim je? Kaj smo takega rekli?« Iskali so v negotovost, a našli niso nič.

Četudi tra'a bolest, mladi obrazi vendar ne morejo ostati čemerni: jutro jih osveži. Ko je Orana z brezizraznimi očmi spoznala, da so ti moške pošteni, mirni, zabavni in začudeni, se je umirila. Ni bila več v zadregi. Tudi zardevala ni več. Bila je kakor dekleta, ki vedo, da so izven nevarnosti, a se je še nekoliko s strahom spominjala. Rekla je bivšemu naredniku:

»Da, razumem. Tisti, ki niso padli, obhajajo zdaj svojo srečo. Gobja večerja je nekaj spev aleluje!«

»Pogodili ste, gospica!«

»In kje smo zdaj?«

»Pri moji teti, gospica. Gotovo ste že uvideli: vojna je hotel poškodovana in poprav še niti niso dovršili. Pred vojno je bilo pohištvo staro, današnje je že iz mode. Moja teta, uboga žena, ni več v prvi mladosti.«

»In stanuje?«

»Ne, čaka. Zato smo letos lahko sprejeli gobje tovarše. Zagotavljam vas, da bo jako vesela, ko bo zvedela, da je mesto hišne gospodinje nocoj zavzemala Baltusova Orana.«

»Tako je!« reče Guillemet, »sedeli boste meni nasproti.«

Srečne ženske. Ko ta bo pot zanesla na avstralske otoke v tako polinezijsko vas, bo videla ženske po cele dneve čepeti pred kočami ter klepetati ali pa se lišpati. Kako ne bi, ko jim pa ni treba skrbeti ne za kuhinjo, ne za pranje, ne za čiščenje, ne za otroke. Ko se vrne moč z lova, zagrebe žena kos divjačine v žerjavico in kosilo je gotovo. Po kosilu ni treba posode pomivati, ker moč rabi za krožnik kar velike palmove liste, mesto vilic roke, za nož pa usta. Pijejo iz lupine kokosovih orehov. Perila ni treba prati, ker nosijo le usnjen predpasnik. Ni jim treba obleke šivati, ker so brez nje. Tudi v koči ni treba pometati, ker so med koli v tleh take spranje, da gre vsa nesnaga skoznje. Z otroci se pa tudi ni treba dosti ukvarjati, ker ti komaj shodijo in se skrbijo sami zase. Kar tja dol, katera ima veselje in se ji malo zljubi delati.

Italijanski kristjani so na zborovanju v Udiach sprejeli sledečo resolucijo: Katoličani naj obiskujejo samo tiste gostilne, knjarnice, brivnice in trgovske lokale, kjer so na razpolago tudi knjižniški časopisi.

Hranilnica mestne občine Brežice

1. lastni hiši št. 27. Rač. pošt. h. 10.704. Tel. št. 13.

nudi popolno varnost za vse vloge, ker jamči za iste razen hranilniškega premoženja mesta na občina Brežice z vsem premoženjem in vso davčno močjo. Tudi rentni davki plača hranilnica sama.

Strankam se pošljejo na željo poštne položnice za brezplačno nalaganje denarja. Dovoljuje posojila na knjižbo, proti poročitvi in zastavi vrednostnih papirjev, kakor tudi kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji. Uradni dnevi vsak dan, razen nedelj in praznikov od 8—12 in od 14—19.

Proti alkoholu

je edino sredstvo »AVI-NAL«, iz elekberlinskega lekarnarja Francka, ki pa je zdravju neškodljivo; njim morete odvaditi piščane, ne da bi sami kaj vedeli za to. Polno zahvalne ozdravljenih. — Cena Din 2,00. Razpošilja N. Ponovlj Be grad Kolarčeva 7

L. Milkuž
Ljubljana, Mesni trg 15
Na malo **Dežniki** Na veliko
Ustanovljeno 1839 Telefon 2282

Vabilo na redni občni zbor

Mlekarske zadruge na Vrhniki, r. z. z. o. z., ki se bo vršil dne 23. marca 1930 ob 3 popoldne v dvorani Rokodelskega doma na Vrhniki. Dnevni red: 1. Prečitane poročila o dne 14. in 15. maja 1929 pri naši zadruzi izvršeni reviziji. 2. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 3. Poročilo načelstva in nadzorstva. 4. Potrjenje račun-skega zaključka za l. 1929. 5. Volitev načelstva. 6. Volitev nadzorstva. 7. Slučajnosti. Vsi člani se vljudno vabijo.

Gramofone vseh vrst obnovi. Izvršuje vsa v precizno mehaniko spada oča ceta. strokovno in najcenejše

GRAMOFON A. RASBERGER

LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA ST. 34
Vsak del kolešja v zalogi ozir. se izgotovi v naši specialni delavnici za precizno mehaniko

Zadovoljini

ako imate nove čevlje, a vaše stari oče, ali vojo tem večje in trajnejše, če so Vaši čevji iz res dobri in trpežni. Take vam nudi samo industrija čevljev **Stermeck** v Celju. O tem se lahko uverite, če zahtevate takoj novi čevlje, ki so z več tisoč stikami, kalibera, projemate popolnoma izrepljano. Čevlji iz kravine in 140, tel. št. 170, boks 178, Nevro 200, gorski 186, lovski 245, vojni 1259, športni 344, sandali 50, 88 polčevlji 135, 160. Ravno-ta o velika izbira deželj, danskih, platenih, kopanih in telovadnih čevljev. Cene nizke in kakovost, oči sa kakor kjerkoli.

Industrija čevljev

R. Stermeck, Celje št. 19
Dravska banovina.

Mladenci se želi seznaniti v svrhu ženitve z dekletom čiste preteklosti, od 18 do 24 let starosti, katere ima posvetstvo. Imam 56.000 Din gotovine, brez dote. Tajnost zanjame. Resne ponudbe s sliko na »Srečna bodočnost 2878« upravi »Domolj»

Brinje in fige dobite pri **Fran Pogačnik-u** Ljubljana, Dunajska c. 36

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje predelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Pastirja 14 let s arega iščem. Plača po dogovoru. Dobrunje 10, pošta Sp. Hrušica pri Ljubljani.

Var kmečkih komatov kompletno z jabezem, v dojem stanju, prodam. Persin, sedlar, S. Vid nad Lju. Jano.

Sed arsheva učenca pridne a, zdravega, z vso oskrbo sprejem. Fr. Per in, St. Vid nad Ljubljano.

Dva vajenca za mizar-sko obrt z vso oskrbo sprejme Ivan Vesel, mizarstvo, Sodražica.

Po vseh kratkih iščem moške in ženske, kjer imajo svoj poklic in bivališče. Dnevni za-služek Din 250.—. Prijavitelj se TEHNA, Ljubljana, Mesni trg št. 25/1. — (Znamko za odgovor.)

Prodaja se hiša iz proste roke v bližini Radovljice, z gospodarskim poslopjem, lepim sadnim vrtom, 1 njiva in 2 travnika. Cena primerna. Naslov v upravi »Domoljuba« pod št. 2877.

Stružnico (Drehbark) za les prodam. Vretenik, posteljica, konj-cek železni. — Mihael Duhovnik, Medvođe.

Kmečko dekle vajeno v kuharstvu, ne aj kuhanja želi službe pri boljši družini, n-iraje v Celju ali Ljubljani. Naslov v upravi pod št. 2689.

Malerja išče v različni na Dolenjskem. Prednost imajo samski ali pa brez obiteji. Treznost pogoj. Ponudbe pod »MAJER« na upravništvo »Domoljuba« št. 2258.

Iščem valenca za čevljsko obrt. Popolna oskrba v hiši. V. Markelj, čevljarstvo, Ljubno pošta Podnart.

Službino iščem, pošteno, ki je vajena gospodinjstva, za takoj k trem osebam. Naslov: Iv. Vodiškar, Zadobrova 13, P. D. M. v Polju.

Valenca močnega, poštenega sprejemem za kleparsko obrt Alojzij Smolej, Kranj.

Pekovski vajenec se sprejme v parno pekarno. Učna doba tri in pol leta. Vsa oskrba v hiši. Naslov v upravi Domoljuba pod št. 2919.

Kroš. pomočnika sprejemem. Peter Zupan, Vasca pri Cerkljah, Gorenjsko.

Jajca za valente od Plimetsk (grahastih) kokoši, izbranih jajčaric, ima na prodaj Lojze Ambr. žič Dobro a pri Ljubljani.

Kot gospodinja išče službe 30letna vdova Marjeta Kukovec, Tremerje p. Celje.

Seme pravega kašelj-ske a zelja prodaja Ig. Mercina v Sp. Katlju p. D. M. v Po ju, 20 gr za Din 8.

Puhasto perje kg po 38 Din, razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisto belo gosje kg po Din 130.— in čist beli puh kg Din 300.—. L. Brozović, kemična čistilna perja, Zagreb, Ilica 82.

Živinsko meso prodaja pri Repič. sodr. Ljubljana, Trnovo.

Valenca za kolarsko obrt — sprejemem. — Matevž Moder, Dol. p. Ljubljani.

Učenca krepkega za mizar-sko obrt, sprejme Anton Poter-bujež, Zaplaza Catež, p. Vel. Loka.

Kmečka dekla se sprejme za vsa kmečka dela. Naslov v upravi »Domoljuba« pod št. 2819.

Hlanca h konjem se sprejme na Rakovniku v Ljubljani.

Seneni droh, od sladkega sena, kupi vsako količino. Lojze Ambrožič, Dobrova pri Ljubljani.

Vinogradno posestvo dve hiši, njive, travniki in 13 oravol lep- zaraščenega gozda, sadni vrt z 150 plemenitimi drevesi in ves inventar se poceni prodaja. Ponudbe na upravo »Domoljuba« pod št. 2836.

Cerkvenih se sprejme v službo. Lastna mežnarija, nekaj zemljišča in gozda ter bira. Obrniti se je na župni urad na Prežg-njem, p. Litija.

Prodajam gepell, nov leta 1924, dotro obranjen, lahak. Ceno pove lastnik Janez Jarc, Okroglo 12, p. Naklo.

Gepell, do ro ohra-njen, lahak, prodam radi nabave elektr. motorja. Cena se izve pri meni. Marija Križaj, Okroglo 16, p. Naklo.

Valenca za kamno-seško obrt sprejemem takoj. Karol Novak, kamnoseški mojster v St. Vidu nad Ljubljano. Oskrba v hiši.

Čevljarskega valenca z vso oskrbo sprejme Tine Borec, Homec p. Radomlje.

Večje število starih še dobro ohranjenih oken na 3 stekla, napredaj v ljubljanski okolici. Kje, po-ve upravništvo pod št. 2432.

Pritlično hišo z vrtom, njivo, travnikom in gozdom prodam. Vas Selo 30, Jože Mrčun, P. Vodice nad Ljubljano.

Posestvo z gospodarskim poslopjem, sadnim vrtom, travnikom, njivami, vinogradom in gozdom, 4 orali se prodajo po nizki ceni. — Pojasnila pri Alojz Pirs, Luščka vas št. 13, Poljčane.

Gostilna na prometnem kraju pri glavni cesti se da takoj v najem. Kuhinja prosta, pivo in likerji, na račun je vino in žganje. Prednost krojači in šivilje, samski. Ponudbe na upravo »Domoljuba« pod št. 2807.

Mesarski vajenec pošten, starišev se takoj sprejme z vso oskrbo. Naslov v upravi »Domoljuba« pod št. 2883.

Lesen škedeni s šupo in svi-sli, s slamo kriti, v dobrem stanju, za predstaviti prodam. Ogle-da in izve se pri Jakob Lazniku v Podsmreki p. Dobrova.

Delavnica lhan pri Domalah nudi najceneje vsakovrstne nagrobne spomenike, okvirje stebre, stebrice za ograje in 50 močnih podstavkov za kozolce no 70/50 Din kakor tudi strešno opeo itd.

Učenca močnega, poštenega, ki je vajen kmet-skih starišev sprejemem v trgovino z mes, bla-com Makso Zargi, Kamnik.

X. dražba kož divjadi

25. marca 1930 na Ljubljanskem velesejmu

Kože sprejema do dne 23. marca

»Divja koža«, Ljubljana, Velesejem.

Lovci, izkoristite to ugodno priložnost za dobro
vnovčenje Vašega blaga, ki se Vam zadnjikrat
v tem letu nudi!

Specijalni milo

Ajdova moka Din 4'—
Polenta, zdrob : : : 3'—
Koruzna cinkv. moka : : : 2'75

Repozitilam vsako množino od 25 kg napre.
Pavel Sedej, umetni mlit
Javornik, Gorenjsko.

za izdelavo ajdovih in koruznih

izdelkov

Pljučne bolezni so ozdravljive!

Pljučna tuberkuloza - Sušica - Kašelj - Suhi kašelj - Zsluzenje - Nočno potenje - Bronhialni katar - Katar
v grlu - Sušni kašelj - Izmeček krvi - Vzdigavanje krvi - Tesnoba - Astmatično hropanje - Zbadanje l. t. d.,
so ozdravljivi!

Tisote ozdravljenih!

Zahtevajte takoj knjigo o moji

novi umetnosti hranjenja

ki je že mnoge rešila. Ona pomaga pri vsakem načinu življenja,
da se boloten hitro premaga. Telesna tešina se poveča ter polahno
pospešena končno zaustavi bolečino.

Resni mozte zdravniške znanosti potrdijo prednost moje
metode ter jo radi priporočajo. Čimuraj za-
čnete z mojim načinom prehranjenja, tembolje bo za vas.

Popolnoma zastonj dobiti mojo knjigo, iz katere boste dobili
mnogo dobrih, koder se boste naglo osvobodili svojih bolezni
na temeljit in varen način, naj pa še danes. — Opočitveno
opozorjena, da prejmete popolnoma brezplačno, brez vsake zaveze
svole strani moja polarsila in bo Vaš zdravnik vsotovo potrdil temu

Novemu načinu Vaše prehrane

Ki to označuje kot izborni prvi profesorji. V Vašem lastnem interesu je torej, da takoj pišete. In
Vas bo tudi vsek čas zahvalno postreglo moje osebno zastopstvo. Črpajte nauk in moč v veljo za
zdravje iz knjige **izkusnega zdravnika**. Vsebuje okrepitve in življenjske utiho, ter jemlje ozir
na vse bolne, ki so znanoma za sedanje stanje in nastanek zdravljenja olinid

Moja naslov na:

Georg Fuigner, Berlin-Neukölln

Ringbahnstrasse 24, tel. 617 (Deutschland)

P oč z ročnim
klepanjem!

Krajevni zastopniki
se štejejo povsod!

Izum v vseh kulturnih državah patentiranega brezvzmetnega

„STUBAIER“ - brzohlepač'n ka

je b e g o s o v za vsakega poljedelca!

Nobenega zamudnega klepanja več! - Nobenih škribin, nobenih
mehur kov več! - Vseka, tudi najtrša kosa, se v 2 do 3 minutah
bolje in lepše skleplje, kot je to mogoče z dosedanjim navad-
nim ročnim klepanjem pri najvišji izurjenosti!

Dr.čnost: Sigurno, nikoli ne odpovedujoče d. lovanje, naj-
večja trpežnost, enostavna konstrukcija in ravnanje! Reparaturo
izključene! Lahko prenesljiv, ker tehtja samo 9 kilogramov.

Poiščite ga! Kupite si to praktično gospodarsko orodje!
S tem si prihranite na .asu, denarju in jezi!

Mnogobrojna zahva na in priznalna pisma na razpoložlj. — Pro-
spekte, navodila in vsa ostala pojasnita Vam dá brezplačno:

Friderik Kraitz, d. z. o. z., Strazišče pri Kranju 14

Salonit

**ZA DOKRIVANJE
STREH
ZA OBLAGANJE
STEN
ZA ELEKTRIČNE
IZOLACIJE
CEVI ZA
KANALIZACIJE**

Novo!

Novo!

MOJ TOVARIŠ

Molitvenik za mladeniče, s po-
sebnim naukom za vojaške.

Cena: rdeča obreza 16 Din, zlata obre-
za 20 Din, s poštnino 2 D n več.

Pri el je zopet čas, ko se n š fantje
odpravljajo k vojakom. Stariši, matere,
bratje, sestre, tudi bodoče neveste,
skrbite, da bo vsakteri vaših čobil na
pot te a dobrega »Tovariša, ki ga bo
povsod spremljal, dnevno opominjal,
z n m molil, pa ga zopet dobrega in
pridnega pripeljal domov. Dobra knji-
ga mnogo premore!

Knjižico pošljemo tudi naravnost vo-
jakom, ki že s užijo, če kdo za nie pla-
ča knjižico in poštnino ter dá natan-
čen na lov, kam naj se pošlje.

Tiskarna sv. Cirila - Maribor

Gospodinjic in Gospodarji!

Ne pozabite, da se dobi pri meni

Kuhinjska posoda,
štedilniki

oprave za kanalizacijo, tanje, peči, klinker, stenske
štedilnike, kile, etne naprave, tovarsko ročavo
okovje, železne blagajne, žna, merska in va-
pitje kilete.

Kmetovalci!

Ozlejte si moje priznane najboljše poljedelške
stroje, ki so bili odlični in z zlato in srebrno
me laljo.

mlatilnice - slomozni - gepeli - žetliniki
trijeri - električni motorji - bencinski in se-
trojski motorji - k alnice - p ugi - brane za
paji in travnike - razpraznice - mlinci za žre-
tanje žita - sadni mlini - stiskalnice za sadje -
rob a i za koruzo.

VEDNO NA ZALOGI SO:

liti kotli in razparilniki: bakreni kotli za žganje,
posuvalniki za mleko, transportni vrbi, sk opil-
nice za vročo in v. grade, vodovodne cev in
seanke za vodo in g ojnice, h. ravljeni ovi,
ognjeg sne potrebšine, v e orodje za rezo čebel,
goli in j rmeni in dr.

železniške tračnice, travarke, cement, s retna
lepota šinkturno trake, okovje a poh štu in
svavo, mreže za ograje in bole a šča verige za
kmetstvo in industrijo.

Odrinki!

Najboljše orodje za vse obrtniške panoge pr znan-
nih svo ov in znanstveno dobiti pri m n i po najnižji
ceni. — Monopolna prodaja s odelica in drugih
razstreljiv, na tup st. reza železa in drugih kovin.

Franc Stupica

Ljubljana, Gosposvetska cesta 1

Telefon: 2179 in 1601 — Brzajvke: Franc Stupica,
Ljubljana — Cek. rač. Ljubljana 1934

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah
in **samo na debelo**

Premog. domači in inozemski za domačo
kurjavo in industrijske svrhe

Kovaški premog vseli vrst

Koks. livarniški, plavčarski in pilinski
Brikele.

Prometni zavod za premog d. d.
o Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 15, I. nadst.

Edino najboljši šivalni stroji in pletilni švic.
„Dubied“ stroji ter kolesa
za rodbino, obri in industrijo so le
Jos. Petelinca
Gritzner, Adler
Najnižje cene! Tudi na obroke
Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika.
Pouk v voženju brezplačno.
na Vitoča v uravnajo.

F. I. GORIČAR »pri Ivanki«, Ljubljana,
Sv. Petra cesta 29,

priporoča veliko izbiro blaga za pomladanske
obleke, n. pr.: sukno in kamgarne za moške obleke,
v vseh kvalitetah in cenah že od 45 Din naprej;
zelo močno hlačevo in žamet za damske pom-
ladne plašče od 60 Din naprej, volneno blago za
ženske kostime od 40 Din, lepe cvrtnice in kam-
briki od 11 Din, cefirje in oksforde za stajce, belo
in rjavo kontenino od 7 Din naprej, delenaste,
svilene robce in šerpe, dežnike od 48 Din naprej,
moške nogavice od 6 Din, ženske od 7 Din, otroške
od 4 Din naprej, moške delavne in pranje srajce
in kravate, izgotovljene otroške obleke za dečke
in deklice, klotaste, listaste in barvaste otroške
in damske predpasnike, vseh vrst čipke in vezo-
nino, svilo v vseh barvah, enobarvno in rožasto,
od 22 Din naprej, kakor tudi vse potrebščine za
krojače in šivilje po kar najnižjih cenah.

Naše geslo: Majhen zaslužek, a tem večji promet.

Najenostavnejši način!

Vođo pravilno omečtat z navadno sodo, nato peri
s pravim terpentinovim

S tem pristiđiš na m. lu, novcu in perilu!

Čudežni balzam! Rešite se nadlog!

Kaj pravijo hvaležni odjemalci o Rio - Balzamu? -
Vijudno Vam sporočam, da sem ozdravil noge z
Vašim Rad. Balzamo. Leta 1922. sem moral v
pokoj zaradi bolnih nog; hodil sem kot po jajcih.
Danes sem zdrav po zaslugi Vašega balzama. Ob
prvi priliki, ko pridem v Ljubljano, se bom pri Vas
osebno prijavil. Vaš hvaležni: Adolf Rabič, orožn.
narednik v pok., Mengeš 70. - Rešite se tudi Vi
kurjih oces, bradavic, trde kože itd. - Lonček
10 Din (predplačilo), 18 Din po povzetju pošlje:
R. Čotič, Ljubljana VII, Kamniška 10 a.

Gramofon

kovčegasti model
(30×29×14 cm)

z dvanaštim komadi
(najnove si slagerji)

200 t. igel in
ščetka za
plošče

samo 550 Din

franko v vsak kraj Slovenije razpošilja najstarejša
cemača veletrgovina gramolonov, plošč

A. Rasberger, Ljubljana
Miklošičeva 34 (spolej glav. kolodvora)

Zahtevajte brezplačen cenik!

ZAVOZIL GA JE

ker se ni znal v pravem času varovati.
Zato sedaj leži...

Ako se želite o pravem času varovati
prehlajenja, gripe, bolečn v vratu,
k-šnja, br pavoat in sušenja — tedaj
morate vedno grgrati s Fellerjevim
prije no dišečim Easfluidom! „Esa-
fluid“ z zakonom zavarovan: skozi 33
let služi to dobro narodno sredstvo in
kosmetikum za izpiranje oči in ušes.
Notranje pr. krčih, re odčnih bolečinah
in napeto-ti — takoj nekoliko kapljice
na sladkorju!

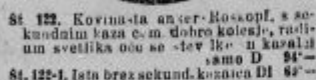
To pomaga!

V lekarnah in vseh lokalnih trgovinah: polkružno ste-
klenično 6 Din, dvojno steklenice 9 Din, specialne stekle-
nice 26 Din.

Po pošti najmanj 1 zavoje z 9 poskusnimi, ali 6 dvoj-
nimi, ali 2 specialnima steklenicama stane 63 Din. Pet
takih zavojev o s poštno in zavojem samo 210 Din.
Naročila na naslov:

Evgen V. Feller, lekarnar,
Stubica Donja, Elsatrg 16

Ako pa potrebujete dobro odvajalno sredstvo, ki
krepi želodce, tedaj zahtevajte Fellerjevo Elae-
kreglice, 6 škatljice 12 Din.

Ure, zlatnino in srebrnino
 kupite najboljšo in najcenejšo — pri stari priznani trgovki
H. SUTTNER -- LJUBLJANA 1
 Prešernova ulica štev. 4

Največja in na solidnejša razpošiljalnica — Razpošilja v vse kraje tu- in inozemstva
Lestna protokolirana tovarna ur v Švici znamc: KO - OM KO - AXO

ZAHTEVAJTE BEZPLATNI CENIK!

China srebrno jedino
prode

s 50 let o pismu no tovar-
nišču garancije

Za oskrbnika posestva in gostilne TRAVNA GORA

občina Sodražica se sprejme upokojen orožnik ali kak drug penzionist, ki se razume na gozd, kmetijo in gostilno. Biti mora oženjen, toda brez šolobveznih otrok, ker je šola daleč. Plače v denarju nima, pač pa užitek posevca (rjazen gozda) in dohodek gostilne (sbrat okrog 25 hl vina letno). Porudbe na Pisarno dr. Lovrenčiča, adresa v Ljubljani, Tavčarjeva ulica št. 12.

PREKLIC. Podpisani Urban Pavlič preključem in obžaluem žaljivke, s katerimi sem v obliki pesmi žalil Matija Brtoncelj in Antona Jelovčan iz Laš.

Urban Pavlič.

GIUDIZIENO NAZIANNO.

Imam šest raznanosti, da sem o vseh v Ljubljani na Muej me ena stek, 8 naspriht sto ozaone gošine „Pri be em volk“ trgovino z raz ovratnim barvani lak, firneži, ol astimi barvam za zid rje, stikarje, i. t. d. Svec jal te e: Deput „Daseo“ lasi, Antid, Antimen, barve opo rje

Potrudil se bom kot do gotovi strokovnjak v tej stroki kar najbolje postreči cenj. odjemalcem po najnižjih konkurenčnih cenah. Priporočam se za mnenj ob ojen poset

z odličnim spoštovanjem
M. Heber

Ljudska posojilnica

req. zadruga z neomejeno zavezo **v Ljubljani**

obrestuie hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka. — Tudi rentni davek plačuje posojilnica sama.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači, zidani še pred vo no iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ludski posojilnici kot zadruzi z **ne-ome enim** jamstvom za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 160 milijonov Din.